

NOOM DOM

Tereza Rosalie Kladošová

Bakalářská práce
2012/2013

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta multimediálních komunikací

Ústav designu oděvu a obuvi

akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Tereza Rosalie KLADOŠOVÁ**
Osobní číslo: **K10094**
Studijní program: **B8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimedia a design – Design oděvu**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Noom Dom**

Zásady pro vypracování:

Výtvarné zpracování a realizace finálních návrhů, cca 5–7 modelů.

Technická a teoretická příprava projektu, sběr potřebných informací, vyhotovení práce dle zadaných parametrů.

Prostudování a analýza dostupných materiálů a informací, vlastní závěry.

Rozsah práce:

Koncepční a výtvarné řešení designu oděvu ve variantách, finální řešení, výběr materiálů, střihové řešení, realizace vybraných oděvů, výtvarná dokumentace.

Svůj návrh dokumentujte v závěrečné písemné zprávě, doložte kresebnými návrhy dokládajícími postup řešení (přípravné skici cca 20 stran, fotodokumentace a módní fotografie, vše formát A4).

Odevzdejte ve 2 stejnopisech v pevné vazbě. Součástí předané písemné práce jsou i 2 vyhotovení na CD. Na samostatném nosiči CD-ROM odevzdejte v minimálním počtu 10 kusů obrazovou dokumentaci praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích Fakulty multimediálních komunikací.

Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250 mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách.

V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do Portálu UTB, obor (ateliér), typ práce, přesný název práce v češtině i v angličtině, rok obhajoby, osobní mail, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Rozsah bakalářské práce: viz zásady pro vypracování
Rozsah příloh: viz zásady pro vypracování
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/umělecké dílo

Seznam odborné literatury:

1. Fox J.H., Polhemus T., Duggen G.G.:Not a Toy: Radical Character Design in Fashion and Costume:
Fashioning Radical Characters, Pictoplasma Publishing. 2011. ISBN:978-3942245029
2. Diman. P.:The Poetry of Fashion Design: A Celebration of the World's Most Interesting Fashion Designers. Rockport Publishers Inc. 2011. ISBN:978-1592537150
3. Knox. K.:Culture to Catwalk: How World Cultures Influence Fashion, A & C Black Publishers Ltd. 2011. ISBN:978-1408130711
4. Kyoto Costume Institute: Fashion History, the Kyoto Costume Institute, Taschen GmbH. 2012, ISBN: 978-3836536042

Vedoucí bakalářské práce: MgA. Mária Štranecková, ArtD.
Ústav designu oděvu a obuvi
Datum zadání bakalářské práce: 10. prosince 2012
Termín odevzdání bakalářské práce: 17. května 2013

Ve Zlíně dne 12. prosince 2012

doc. MgA. Jana Janíková, ArtD.
děkanka

doc. Mgr. Ivan Titor
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 9.5. 2012

TEREZA ROSALIE KLADOBOVA
Jméno, příjmení, podpis

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevyjádřeně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlédnutí veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užíje-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpirá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložil, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k vyšší výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Noom Dom je slovní hříčka, kterou jsem pojmenovala svůj vnitřní svět.

Osobní imaginativní svět mě provází již od dětství. V průběhu let se měnil spolu s tím, jak jsem se měnila a vyvíjela já. V mé bakalářské práci jsem se rozhodla tento nikým neviděný svět z části poodhalit a konfrontovat se světem reálným. Sřet se světem reality se v kolekci odráží tím způsobem, že kolekce je zcela prodejní a nositelná.

Noom Dom je také název mé bakalářské kolekce, do které se jsem část svého imaginativního světa promítla.

V teoretické části práce rozebírám pojmy imaginace a fantazie a jak se tyto pojmy odráží ve světě módy. Snažím se najít cestu jak skloubit umělecké sebevyjádření a prodejní kolekci. Odpověď na tuto otázku hledám ve skandinávské módě a v pracích vybraných návrhářů.

Klíčová slova: imaginace, fantazie, vnitřní svět, móda, skandinávská móda, ready-to-wear

ABSTRACT

Noom Dom is a pun, after which my imaginary inner world is named by.

I am building my imaginary world from the time of my childhood. During the time this world has been changing like I have changed and grown up. In my bachelor thesis and collection I decided this unseen world a little bit uncover and to confront with the real world. Conflict with the world of reality will be done by ready-to-wear collection.

Noom Dom is also a title of my bachelor collection, in which I depicted my inner imaginary world of Noom Dom.

In theoretical part of the thesis I analyze imagination and fantasy and how these terms we can see in fashion. I am trying to find a way how to combine artistic self-expression and fashion collection which will be ready-to-wear. I am searching for the answer in Scandinavian fashion and in the works of selected designers.

Keywords: imagination, fantasy, inner world, fashion, Scandinavian fashion, ready-to-wear

Ráda bych poděkovala Mgr. art Márii Štranekové, Art.D za její odborné vedení mé bakalářské práce. Dále chci poděkovat přátelům za pomoc a cenné rady a mé rodině za neutuchající podporu.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

"There has to be a balance between your mental satisfaction and the financial needs of your company. But I always remember that it's the fantasy, the artistic side, that makes customers want to buy the straightforward black pants."

Alexander McQueen

OBSAH

ÚVOD	10
METODIKA PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 IMAGINACE A FANTAZIE	13
1.1 SVĚT IMAGINACE A UMĚLECKÁ TVORBA	13
1.2 SVĚT IMAGINACE A MÓDA	16
1.3 SVĚTY PLNÉ IMAGINACE.....	17
1.3.1 Vypravěč Tim Walker.....	17
2 SKANDINÁVSKÁ ESTETIKA	21
2.1 SKANDINÁVSKÝ DESIGN	22
2.1.1 Dánský design	23
2.2 SKANDINÁVSKÝ STYL.....	25
2.3 SKANDINÁVSKÁ MÓDA	25
2.3.1 Dánská móda	32
3 SOUČASNÁ SKANDINÁVSKÁ MÓDNÍ SCÉNA	34
3.1 ANN-SOFIE BACK.....	34
3.2 ANNE SOFIE MADSEN.....	39
3.3 BABARA I GONGINI	45
3.4 HENRIK VIBSKOV	46
3.5 IVANA HELSINKI	51
3.6 MARIA NORDSTRÖM	53
3.7 MINIMARKET.....	55
3.8 MOONSPoon SALOON	56
3.9 MUNDI	60
3.10 SANDRA BACKLUND	64
3.11 STINE GOYA	65
3.12 VILSBØL DE ARCE	67
II PRAKTICKÁ ČÁST	69
4 NOOM DOM	71
4.1 KONCEPCE KOLEKCE	71
4.2 INSPIRACE A SILUETY	71
4.3 MOODBOARDY A KRESBY	73
4.3.1 Grafické zpracování kreseb.....	78
5 MATERIÁLY A TECHNOLOGIE	81
5.1 POUŽITÉ MATERIÁLY	81
5.2 POUŽITÉ TECHNOLOGIE	81
5.2.1 Sublimační tisk.....	82
5.2.2 ZUND.....	83
5.2.2.1 Struktury	84
5.2.2.2 Vyřezávání	86

5.2.2.3	Doplňky	88
6	NOOM DOM KOLEKCE	90
6.1	MODEL 1	90
6.2	MODEL 2	91
6.3	MODEL 3	92
6.4	MODEL 4	93
6.5	MODEL 5	94
6.6	MODEL 6	96
6.7	MODEL 7	99
6.8	MODEL 8	102
6.9	MODEL 9	104
6.10	MODEL 10	105
6.11	MODEL 11	106
6.12	DOPLŇKY	107
6.12.1	Kožené šperky	107
6.12.2	Pásky	109
III	PROJEKTOVÁ ČÁST	110
7	SKICI.....	111
7.1	PŘÍPRAVNÉ SKICI.....	111
8	FOTODOKUMENTACE	112
	ZÁVĚR	124
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	125
	SEZNAM POUŽITÝCH CIZOJAZYČNÝCH SLOV	129
	SEZNAM OBRÁZKŮ	130
	SEZNAM PŘÍLOH.....	137

ÚVOD

Noom Dom je slovní hříčka. Jsou to dvě slova, která jsou pro mne a mou tvorbu příznačná.

Ve své bakalářské práci se zabírám svým vlastním imaginativním světem a jeho vztahem k realitě. Dlouhou dobu jsem hledala pojmenování svého fantazijního světa. Žádné z existujících slov mi nevyhovovalo, protože již má význam, nese určitou symboliku a smysl. Proto jsem se rozhodla vytvořit slova nová, neutrální, která nebudou zatížena obsahem, přičemž tato slova nová jsou vytvořena z již existujících slov, které onen obsah slova nesou, ale tento obsah je znám jen mě. Noom Dom jsem pojmenovala i bakalářskou kolekci, ve které jsem se snažila tento svůj imaginativní svět promítnout a tím ho poprvé konfrontovat se světem reality.

Dala jsem si za cíl nejen zobrazit, zmapovat něco tak neuchopitelného jako je vnitřní imaginární svět, ale také vytvořit prodejní oděvní kolekci. Takový způsobem, že tento imaginární svět převedu do reálné podoby a to podoby nositelné a přesto jedinečné a vypovídající o mně, mém vnitřním světě. Tako kolekce bude určena trhu, a proto každá její část bude nositelná. Jelikož je to poprvé co tvořím tímto způsobem, hledám správnou cestu jak na to. Hledám cestu jak skloubit umělecké sebevyjádření s prodejním designem. Doposud jsem přemýšlela nad oděvem jako výtvarným objektem sloužícím k sebevyjádření více než nositelným a funkčním oděvem. V této kolekci chci obě tyto funkce spojit do vyvážené podoby, kdy ani jedna složka nepřevažuje. Najít způsob jak vyvážit výtvarnou stránku s funkcí.

Na počátku třetího ročníku jsem byla na pracovní stáži v Dánsku v Kodani u designérky Anne Sofie Madsen. Teprve tam jsem začala objevovat, jakým způsobem se může výtvarná stránka kombinovat a přetvářet do nositelného a hodnotného designu. Proto jsem si zvolila skandinávskou módu jako módní a kulturní oblast, skrze kterou se budu snažit v teoretické práci objevit způsoby a pravidla kooperace umělecké složky a funkční oděvní složky, aby vznikl nejen dobrý a krásný design ale, aby měl vypovídající hodnotu.

V úvodu teoretické části rozebírám, jak se svět imaginace a fantazie promítá v běžném životě a také ve světě módy. Druhou část teoretické práce tvoří skandinávská móda a vybraní designéři, v jejichž tvorbě jsem hledala, jakým způsobem se staví ke vztahu umění a móda. V praktické části se nachází koncepce kolekce, vybrané materiály a postup práce. V poslední části se nachází fotodokumentace hotové kolekce.

METODIKA PRÁCE

Teoretická část je rozdělena na tři kapitoly. V první kapitole vysvětluji pojmy imaginace a fantazie jakožto základ mého tématu, který vychází z vnitřního imaginárního světa. Tyto obecné pojmy uvádím do souvislostí s uměleckou tvorbou a módou s přesahem u módní fotografie. Druhá kapitola je věnována pojům jako Skandinávský styl, estetika, design a móda. Věnuji větší pozornost především Dánskému designu a módě. Poslední třetí kapitola s názvem současná skandinávská módní scéna obsahuje vybrané mladé módní tvůrce, pocházející a působící ve skandinávských zemích. V této kapitole, jelikož zatím neexistuje téměř žádná literatura zpracovávající toto téma, jsem zejména čerpala z různých rozhovorů s těmito designéry.

V textu je ponecháno anglické názvosloví, a to zejména v případě, kde chybí výstižný překlad pojmu do českého jazyka. V textu se objevují slova jako styling, outfit, fashion week, showroom, apod. V módním názvosloví se tomuto bohužel nelze vyhnout.

Veškerá literatura, ze které jsem mohla čerpat, byla pouze v anglickém jazyce, proto doufám, že tato má práce bude přínosem k tomuto tématu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 IMAGINACE A FANTAZIE

Imaginace znamená představivost, obrazotvornost a tvořivou schopnost člověka vůbec.

„Slovo imaginace označuje schopnost člověka vyvolávat v mysli představy či obrazy, které se mohou vázat k předchozí zkušenosti jako vzpomínky, mohou však tento materiál různě přetvářet a vytvářet tak nové představy. Imaginace je podstatnou složkou lidské duševní činnosti, zejména umělecké.“¹

Imaginaci potřebují všichni lidé, ne jen umělci ke svému sebevyjádření a realizaci uměleckých děl. Imaginaci uplatňujeme v běžném životě, když realizujeme své představy. Musíme být nejprve schopni si danou věc, činnost nebo pocit představit, než jsme schopni představu zrealizovat. Je to schopnost vizualizace, která nám pomáhá v uskutečňování snů a tužeb. Vyvářet vizualizace můžeme jen na základě určité zkušenosti a viděné skutečnosti. Například děti si při čtení pohádky vytvářejí představy o vzhledu postav, krajiny a architektury podle jejich zkušenosti z reality. Asociují a spojují do představ to, co už někde viděly a vytváří z těchto viděných obrazů představu novou a zcela jedinečnou. Čím více budou mít zkušeností a více toho uvidí a zažijí, tím se jejich představy budou více rozvíjet a zdokonalovat.

Naopak fantazií (z řec. *fantasma*, obraz, vidění, přelud) rozumíme rozvinutou představivost, silně uvolněnou od všech zkušeností. Fantazie je zcela nezávislá na realitě. A podmínkou vzniku fantazijních představ je již velmi rozvinutá schopnost imaginace.

1.1 Svět imaginace a umělecká tvorba

Sigmund Freud se zabýval procesem imaginace a jeho vztahem k umění. Ve svém díle *Básník a vytváření fantazií*, přirovnává básnickou tvorbu ke hře. Básník stejně jako hrající si dítě vytváří fiktivní svět. Dává věcem ze skutečnosti nový řád dle svých přání, investuje do něj své emoce, ale zároveň je schopen tento svůj fiktivní svět odlišovat od skutečnosti.[1 ^{s82}]

¹Imaginace. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. last modified on 17. 01. 2011 [cit. 2013-02-01]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Imaginace>

Nejen básníci, ale veškerí umělci a designéři musí mít tuto schopnost, čerpat ze svého vnitřního světa imaginace a obrazotvornosti.

„Imaginace je přepracovávání představ, fantazijních obrazů, který umožňuje novou strukturu s dříve neznámými obsahy. V imaginaci se střetává vnitřní svět jedince s vnějšími podněty a rodí se tak invenční bohatství, které je základem umělecké tvorby.“²

Z reálného světa čerpáme inspiraci do světa imaginativního a naopak. Pomocí imaginace tedy můžeme vytvořit nečekané a pro nás samotné překvapující výsledky, kterých bychom jinak nedosáhli. V procesu imaginace objevujeme nové souvislosti, vytváříme propracované struktury a docházíme k individuálním objevům. Vytváříme vnitřní svět, ze kterého čerpáme v procesu umělecké tvorby i v běžném životě. Čím více tento svět budujeme, tím větších objevů jsme schopni. Mnoha dospělým připadá fantazírování jako hra pro děti nevhodná do dospělého života, to je však velký omyl, kterého se dopouštějí. Náš vnitřní svět může mít jakoukoli podobu, je to čistě individuální. Někdo vytváří kouzelný, snový a pohádkový svět, který však není pohádkový proto, že by onen člověk zabředl v dětských hrách, ale možná proto, že věří, že vše je možné a líbí se mu představa, že kouzelné bytosti opravdu existují. Jiným důvodem může být nenaplněná touha po hrdinských činech, kterých není schopen ve skutečnosti. Ovšem takovýto vnitřní svět, kde si dokážeme představit konání hrdinských činů, může být krůčkem k tomu realizovat naše sny ve skutečnosti. Více pragmatická osobnost si zřejmě nepředstavuje víly a kouzla, ale i čistě reálné představy našich tužeb, jsou cestou k realizaci. Nesmíme ovšem zapomenout oba světy odlišovat.

„Imaginace je dimenze kreativity a nesmrtelnosti, je cestou k sebezkoumání a základem schopnosti projít například změnou pracovních profesí.“³ Díky imaginaci si můžeme

² SEDLÁK, František. *Psychologie hudebních schopností a dovedností*. 1. vydání. Praha : Editio Supraphon, 1989. s. 136. ISBN 80-7058-073-9

³ VERTGEIM, Lev. B. Prof. Dr. Obrazy imaginace v čase: Na Pedagogické fakultě UK skončila 8. mezinárodní konference Imaginace ve výchově, umění a sportu. In: *IForum: Časopis Univerzity Karlovy* [online]. May 11, 2009, [cit. 2013-01-04]. Dostupné z: <http://www.cuni.cz/IFORUM-7260.html>

uvědomit, co doopravdy chceme a potom je jen na nás jestli naše představy realizujeme a jdeme za nimi.

Podle S. Freuda se fantaziím oddáváme tehdy, pokud jsme s něčím nespokojeni. Neuspokojené touhy a přání se stávají hnací silou fantazií a poté každá jednotlivá fantazie je vyplněním nesplněného přání a náhražkou neuspokojivé skutečnosti.[1^{s84}] Z toho vyplývá, že pokud nejsme ve svém životě s něčím spokojeni, utíkáme do světa imaginace a fantazie a naplňujeme si tam naše touhy a přání, které nejsme schopni si vyplnit v realitě. Znamená to tedy, že svět imaginace nám slouží jen jako určitá náhražka a korekce neuspokojivé skutečnosti? Nebo nám poskytuje ještě něco více?

Už jako děti jsme snili a vytvářeli si smyšlené světy a příběhy. Ovlivnění pohádkami, vyprávěním a příběhy z knih se nám rozšiřovaly možnosti budování imaginativního světa. Fantazijní svět i skutečný reálný svět byly propojeny, nerozdělovali jsme je, protože jsme stále věřili, že vše je možné. Postupem času se oba světy začaly oddělovat a rozlišovat s přibývajícimi zkušenostmi a poznáváním reálné skutečnosti. Začali jsme pochybovat o neomezených možnostech a fantazijní svět se začal pomalu bortit. Někteří lidé svůj imaginární svět vlivem reality nechali rozplynout úplně a naopak někteří se do něj začali utíkat o to více, čím byla realita nepříjemnější. Toto utíkání do imaginárního světa může u citlivějších jedinců přerůst do duševní poruchy, ale většinou přejde do podoby denního snění.

Umělecká tvorba je jistou náhražkou dětské hry. O umělcích se často říká, že jsou jako velké děti a to činí umění tak lákavým, zábavným a jedinečným.

V dnešní hektické a náročné době lidé mají potřebu návratu ke kořenům a s tím souvisí i určitá touha znovu uvěřit v mýty, nalézat pohádkové světy a kouzelná stvoření a v neposlední řadě věřit na zázraky a dobro. Proto je také velmi oblíbený žánr fantasy a sci-fi, kde nám autoři a poté režiséři nabízejí na určitou chvíli návštěvu cizokrajných a neskutečných světů a my můžeme mít pocit, že všechno je možné. Pro svůj život potřebujeme a chceme určitou dávku mystiky a magičnosti a to nám umění a umělecká činnost může dát a dává. S tím je spojena z velké části i móda, které nám tuto magičnost a fantazijní prvky může nabídnout v denním životě, aniž bychom utíkali do dalekých světů a nebyli myslí přítomni v každodenním pracovním životě.

1.2 Svět imaginace a móda

“I don't design clothes, I design dreams.” Ralph Lauren

Móda přináší možnost jak se přiblížit snovému světu. Skrze módu se můžeme stát na chvíli čímkoli chceme, a to je to co módní tvůrci nabízejí a zákazníci chtějí. Nabízejí možnost být někým či něčím jiným. Nebo naopak skrze oděv objevujeme svou identitu a hledáme, kým vlastně chceme být. Je to velká hra na role. Skrze oděv se realizujeme a ukazujeme okolí, čím jsme nebo čím chceme být. Oděvem můžeme ukázat nebo skrýt cokoli.

Návrhář ve své kolekci ať už je inspirovaná fantazií, technologií nebo sociálními aspekty atd. ukazuje kousek svého pohledu na svět. Téma, které si vybere, jako inspirační nutně prochází jeho vnitřním světem, takže vědomě či nevědomě podhaluje kus svého intimního a soukromého světa přetransformovaného do podoby oděvu, doplňku nebo bot.

Čím více je návrhářův svět imaginace hlubší, komplikovanější a propracovanější, tím více je schopen vtáhnout do příběhu, který vypráví. Nebo jediným kusem oděvu vyjádřit myšlenku, kterou chce sdělit.

Další prvek potom přináší nositel oděvu. Nositel se s návrhářovou myšlenkou nebo vyprávěním určitým způsobem ztotožňuje tím, že si oblékne onen oděv. Způsobem jakým ho použije, jak ho zkombinuje, při jaké příležitosti si ho oblékne a svou osobností vnáší do návrhářovy původní myšlenky nový rozměr. Dva světy se spojují a vytváří nový svět. Tím je móda tak fascinující a vzrušující. Návrhář neví, kdo bude v budoucnu nositelem jím vytvořeného oděvu a proto je pro něj střetnutí se zákazníkem, který vnáší na oděv nový pohled, naprosto ojedinělou zkušeností. Takováto zkušenost ho zpětně může inspirovat k novým nápadům, ale také k pochopení oděvu a za ním skrytého původního sdělení v nových a třeba zcela nečekaných souvislostech. Návrhář nikdy nemůže vědět, jak bude oděv fungovat v reálném světě s reálnou osobou. Návrhář v každé kolekci vytváří a buduje celý nový svět, buduje jisté sdělení, náladu a je to jeho osobní sebevyjádření. Teprve když oděv projde dlouhou cestou od návrháře k majiteli a uživateli oděvu, teprve potom onen kus oděvu ožívá a začíná žít novým životem. Návrhář ho zplodil, ale teprve jeho uživatel mu dává život.

Miuccia Prada řekla: „*To co nosíte je to, jak prezentujete sebe sama světu. Speciálně v dnešní době, kdy je lidský kontakt velmi rychlý. Móda je instantní jazyk*“.

1.3 Světy plné imaginace

Tvorba módního fotografa Tima Walkera je prodchnuta fantasií, pohádkami, neprobádanými tajuplnými světy a jinými realitami, které můžeme spatřovat v jeho módních foto-editoriálech. Jeho fotografie jsou příkladem, jakým způsobem se dá fantasijní svět a móda skloubit dohromady. Jak už jsem výše napsala, to co návrhář prezentuje, je jeho pohled na svět a aktuální nálada. Tim Walker propojuje své fantasie a návrhářovy vize dohromady. Vytváří tím novou realitu nebo fantasii?

1.3.1 Vypravěč Tim Walker

Narodil se roku 1970 v Anglii. Po promoci v roce 1994 pracoval jako fotograf na volné noze a poté odjel do New Yorku, kde začal pracovat jako asistent Richarda Avedona (americký módní a portrétní fotograf). Po návratu do Anglie se začal věnovat portrétům a dokumentární fotografii. Ve svých pětadvaceti letech nafotil svou první fashion story pro časopis Vogue a od té doby se věnuje módní fotografii a fotí módní foto-editoriály pro Vogue a další časopisy. Obdržel mnohá ocenění a vystavuje v neprestížnějších galeriích po celém světě. [4^{online}]

Říká se mu Story Teller, to znamená pohádkář nebo vypravěč. Ve svých snímcích vypráví příběhy. Složitě, velmi propracované, až téměř divadelní kulisy jsou vstupní branou do imaginárních světů Tima Walkera. Jeho dílo je charakteristické magičností a výstředností. Každá série fotografií je naprosto jedinečná a v každém novém foto-editoriálu představuje další z jeho skrytých světů. „Walkerovy světy jsou romantickou vizí už neexistující Anglie, protkány surrealistickými prvky, vyúsťující do výstřední směsice každodenního a absurdního. Je to v jistém slova smyslu moderní verze Alenky v říši divů.“⁴

⁴ ARTS, Jos. CALEFATO, Patrizia. BRAND, Jan. TEUNISSEN, Jose. *Fashion and Imagination: About Clothes and Art*. Arnhem: ArtEZ Press, 2009. s 327. ISBN: 978-90-89101-40-2

V současné době se začal věnovat i natáčení krátkých filmů, většinou módních videí.

Obr. 1,2,3 Tim Walker, Snow Queen, Vogue UK, 2009

Obr. 4 Tim Walker, Jewel in the crown, American Vogue, 2012

Obr. 5 Tim Walker, Baby Doll, Italien Vogue, 2011

Obr. 6 Tim Walker, A Forest Fairytale, Mulberry kampaň podzim/zima 2012

Obr. 7, 8 Tim Walker, Strangen than paradise, Wmagazine, 2013

Obr. 9, 10 Tim Walker, A Private World, Vogue Italia, 2008

2 SKANDINÁVSKÁ ESTETIKA

V této části vymezím pojem Skandinávský design a móda. Jak už jsem se zmínila v úvodu, na začátku třetího ročníku jsem byla na tříměsíční pracovní stáži u dánské designérky Anne Sofie Madsen. Po příjezdu do hlavního města Dánska Kodaně jsem pochopila, co to doopravdy znamená skandinávský design. Myslím, že ve Skandinávii samotné skandinávský design není často skloňovaný termín, protože bychom ho museli vyslovovat neustále. Nazvala bych to spíše skandinávskou estetikou. Pochopila jsem, že design opravdu znamená: forma doplňuje funkci a naopak. Není tomu však tak jako u chladného minimalismu a přísného funkcionalismu, ale vše je vyrobeno s prvotní myšlenkou na člověka, jeho potřeby a zároveň marnivé touhy, kdy obojí je uspokojeno.

Za dobu svého pobytu jsem měla možnost sledovat, jak místní lidé pohlízejí na design a módu obecně. Považují to za něco naprosto přirozeného, co tvoří součást každodenního života. Je důležité, aby vše mělo svou funkci, estetickou hodnotu, bylo kvalitní, ale také aby se při výrobě dbalo na ekologii. Design je neodmyslitelnou součástí běžného života, je chápán jako něco, co zlepšuje kvalitu života po všech stránkách. Už od dětství je skandinávské oko cvičeno rozlišovat, co oku lahodí a co má naopak rušivý a neharmonický charakter.

Skandinávci žijí na jednu stranu velmi marnivý a konzumní život, na druhou stranu však dbají na životní prostředí, ekologii a při výběru zboží jsou velmi patriotičtí. Vždy sáhnou po místních značkách. A mají pro to dobrý důvod, protože nejen že podporují místní produkci, ale zároveň i kupují to nejlepší.

To se týká také módy. Lidé preferují místní značky. Jsou ochotni za originalitu a oděv od místního návrháře připlatit. Považují za naprosto samozřejmé podporovat mladé návrháře a spíše se předhánějí v tom, kdo objeví zajímavý a originálního kousek do svého šatníku, který poté ve většině případů skombinují naopak nějakým starším vintage kusem. Dokonce i mladí lidé raději volí kvalitu před kvantitou a to je velmi důležité. Tento systém dává šanci velkému množství designérů a umělců se uživit. Co se týká počtu obyvatelstva a množství designérů a návrhářů, skandinávské země daleko převyšují průměr v počtu designérů na počet obyvatel.

Kvůli všem těmto důvodům jsem se rozhodla, že se právě ve skandinávské módě pokusím najít systém a cestu od volného uměleckého sebevyjádření k prodejnímu designu bez kompromisů.

2.1 Skandinávský design

Skandinávský design je již dlouho žijící pojem, který je se skandinávskou kulturou úzce spojen a prodchnut všemi oblastmi života. Ikonickým nábytkem počínaje, přes kulinařské umění a praktickou a funkční modu, která ladí k místní architektuře a prostředí.

Skandinávský design je charakteristický jednoduchostí, minimalismem, nízkonákladovou produkcí a funkcí přizpůsobenou člověku.

Kořeny osobité estetiky můžeme hledat v zemědělské a rybářské kultuře, které přispěly k čistým liniím s důrazem na řemeslné zpracování a praktičnost. Typické jsou také jemnější a světlejší tóny barev na rozdíl od tmavších a bohatších barev, které můžeme najít v jižní Evropě.

Styl, který se zde vyvinul, nikdy nebyl chápán jako móda jen pro bohaté, byl zpopularizovaný masami po druhé světové válce, kdy do popředí zájmu vstoupily cenově dostupné materiály a etické principy.[5^{s6}]

Založením „the Lunning Prize“, ocenění které každým rokem oceňovalo nejlepší skandinávské designéry v letech 1951-1970 se stal Skandinávský design uceleným konceptem a nejen designem tvořeným individuálními designéry ze skandinávských zemí.

Sociální rovnost, tradice a industrializace se stala mezinárodním hnutím. Touhu po skandinávském designu rozpoutal časopis Time, když na přední stranu umístil židli dánského designéra Hansa J. Wegnera v roce 1949. Wegner poté vyhrál cenu the Grand Prix na Milánském triennále. Vystavoval po boku Tapia Wirkkala z Finska a Juliana Sveinsdottira z Islandu. Spolu prezentovali skandinávské design jako lehce rozpoznatelný styl, pocházející z pěti Nordických národů, Dánska, Švédska, Norska, Finska a Islandu. [6^{online}]

Dalšími slavnými skandinávskými designéry jsou například Arne Jacobsen, Georg Jensen, Poul Henningsen, Finn Juhl, či Alvar Aalto.

Skandinávský design se dostal do popředí zájmu v padesátých letech 20. století také díky svému úspěchu ve Spojených Státech. Příkladem tohoto úspěchu je židle zvaná „Labut“ navržená Arnem Jacobsenem (1958), která se pravidelně objevuje jako dekorace v mnohých hollywoodských filmech, např. v Mužích v černém nebo v prvních dílech Jamesa Bonda. [6^{online}]

Obr. 11 Arne Jacobsen, Swan chair

Padesátá léta jsou typická a přelomová také novým způsobem výroby a přístupu k designu a výrobě. Poválečná léta si žádala nová řešení. Jedním z hlavních cílů bylo vymyslet nábytek, který by umožnil masovou výrobu a tudíž nízkou cenu dostupnou středním vrstvám. Z tohoto dobového požadavku vyplývala další kritéria a vlastnosti objektů: snadná skladovatelnost, manipulovatelnost a lehkost. [5⁶]

Od té doby bylo jasné, že skandinávský design si vydobyl své místo na trhu. Bylo patrné, že jeho hlavními vlastnostmi, díky kterým vynikal, ať už v nábytku či módě, byla schopnost designu kladně ovlivnit kvalitu lidského života a zároveň esteticky kultivovat s ohledem na odpovědnost k okolnímu prostředí a sociálnímu růstu.

2.1.1 Dánský design

Dánský design je nedílnou součástí a v určitých oblastech lídrem skandinávského designu. Tak jako v ostatních skandinávských zemích se i v Dánsku design rozvinul na počátku poloviny 20. Století. Ve svém stylu ho charakterizujeme jako funkcionalistický a minimalistický styl ovlivněný německým Bauhausem. Typické pro dánský design je kombinace nových materiálů a dřeva s myšlenou na jednoduchost a funkčnost. Díky dánskému designu je svět bohatší o několik ikonických kousků nábytku a budov, jako například „křeslo vejce“ (Egg chair) nebo Opera v Sydney.

Obr. 12 Arne Jacobsen, Egg chair

Poválečná léta byla ideální pro nastartování dánského úspěchu a to zejména v nábytku, textilní tvorbě, architektuře, skle a porcelánové výrobě. Dánsko vynikalo v kombinaci moderních výrobních technologií s řemeslnou tradicí. Nebáli se experimentovat s plasty, tvarováním a ohýbáním dřeva a nerezových trubek. Díky těmto technologiím bylo vytvořeno několik ikonických a typicky dánských kusů nábytku.

Za zlatý věk dánského designu považujeme padesátá a šedesátá léta 20. Století. Za nejznámějšího a nejúspěšnějšího nábytkového designéra té doby označujeme Arne Jacobsena. Ten v roce 1952 přišel na trh se svou židlí „mravenec“ (Myren) za kterou sklídl obrovský úspěch.

V sedmdesátých a osmdesátých letech nábytkářský boom ustal a nastala éra průmyslového designu, který slavil úspěchy.

Současný dánský design čerpá z tradic a čistoty stylu let padesátých, nebojí se experimentovat a vyznačuje se otevřeností k novým přístupům a inovacím. Můžeme cítit větší multikulturalitu, ale není to na škodu čistému a strohému designu, naopak dánští designéři si umí vybrat jen to nejlepší a vždy hledí na funkci.

2.2 Skandinávský styl

Jak už bylo zmíněno výše, skandinávský design není ucelený sloh, jak bychom ho mohli chápat, ale spojení individuálních designérů, kteří jsou spojeni kulturou a názorovou blízkostí.

Výjimečnost „skandinávského stylu“ je založena na eleganci, stylové vytříbenosti, civilizované jednoduchosti a vysoké kvalitě provedení.[5⁵⁶]

Kateřina Jacobsen se v článku Skandinávský styl, vyjádřila takto: „ Pro dnešní Skandinávii je typický minimalismus, který je však velmi odlišný od „středoevropského minimalismu.“ Nordický minimalismus, mluvíme-li o nábytku, má blíže k organickým tvarům nežli ke geometrickým, a je charakteristický spíše emotivním nábojem, nežli „prázdností.“ Často zmiňovaná sensualita skandinávského užitého umění je do jisté míry určena řemeslnou dovedností a použitím přírodních materiálů, především dřeva. Pro skandinávský nábytek je typické zdání nehmotnosti, ke kterému přispívá, vedle světlých a teplých barev, dokonale vypracovaný detail.“⁵

2.3 Skandinávská móda

Dnes je skandinávská móda uznávaným pojmem. Před pár lety Paříž, Londýn, Milano nebo New York byly jediným velkým lákadlem, avšak v dnešní době Skandinávie hraje svou roli ve velkém módním světě.

„Čas skandinávské módy nastal právě teď, protože prvky přítomné v navrhovaných kolekcích jsou zcela sladěny s životním stylem, jakým lidé žijí a pracují v dnešní době.“⁶

⁵ JACOBSEN, Kateřina. Skandinávský styl. In: *www.czechdesign.cz* [online]. Červen 03, 2004. [cit. 2013-04-19]. Dostupné z <http://www.czechdesign.cz/index.php?status=c&clanek=415>

⁶ GUNDTOFT, Dorothea. *Fashion Scandinavia.*, London: Thames & Hudson Ltd, 2013. s. 6. ISBN: 978-0-500-29074-3

Všechny současné značky chtějí být první při dobývání nových trhů, zatímco spotřebitelé chtějí žít a nakupovat více individuálně a ekologicky. Preferují kvalitu a jedinečnost více než kupovat jen logo. Stalo se programovým nakupovat místní produkty a vybírat si produkty, které nebyly chemicky ošetřeny a při jejich výrobě se dodržují zdravotní i etické principy.

Skandinávský styl jak ho známe minimalismus, rozvážnost, chladnost jde v módě ruku v ruce se zajímavými a neotřelými stříhovými řešeními, volnými oversize stříhy, asymetrií nebo naopak přísnou až přehnanou symetrií, vrstvením a důrazem na zajímavé a často překvapivé detaily. Severští návrháři kladou důraz na kvalitu použitých materiálů a experimentaci s použitím netradičních materiálů. Barevnost na jednu stranu může být chladná a střídmá jako severské počasí. Černá a bílá jsou základem jako například u Barbary I Gongini je to programovou DNA její značky. Když už však návrhář zvolí barvu, rozhodně se nebojí nečekaných kombinací. Často můžeme vidět velké barevné vzory inspirované estetikou šedesátých let jako například u Marimekko nebo vzory vycházející z různých kultur mixované se současným street stylem jako to dělá Henrik Vibskov .

Obr. 13 Marimekko, ikonický květinový motiv, Maia Isola 1964

Obr. 14 Marimekko, aktuální kolekce 2013

Obr. 15 Henrik Vibskov, pletené rukavice, 2009

Obr. 16 Henrik Vibskov, jaro/léto 2008

Severská móda čítá obrovské množství módních návrhářů a módních značek. Každá je ojedinělá a klade důraz na svůj styl a charakter, který si drží a neuhýbá z cesty, kterou si zvolili na začátku. Některé jsou typické svým minimalismem, čistotou tvarů a linií a střídou elegancí. Jiné vycházejí z tradic a tradičních rukodělných technik, typická je například pletářská tradice. Experimentují s materiály a strukturami a přeprocováváním klasických technik novým způsobem, dostávají nečekaná řešení. Jedno však mají společné a to je jistá nadčasovost a kvalita materiálu i provedení. Investice do skandinávské módy je trvalou investicí.

Současní úspěšní módní skandinávští návrháři vystudovali v Dánsku na The Royal Danish Academy of Fine Arts, School of Design (Kunskademiets Designskole) nebo Kolding School of Design (Designskolen Kolding). Ještě častěji však v Londýně, na Central Saint Martins, The Royal Academy of Arts nebo London College of Arts, méně často na jiných univerzitách ve Švédsku apod. Vliv studia na výše zmíněných školách je z jejich tvorby znát. Mezi současnými mladými módními tvůrci je cítit atmosféra míchajícího se undergroundového Londýnského stylu, čistota a chladnost severu, ale také touha návratu

ke kulturnímu a řemeslnému odkazu severských zemí. Dohromady tato kombinace vytváří zajímavý a neotřelý vzhled, který v dnešní době upoutává čím dál tím více pozornosti.

Další společné rysy, které můžeme najít u návrhářů ze severu, je velký důraz na koncept a příběh kolekce. Oni netvoří jen oděvy, ale příběhy, které nám prostřednictvím oděvů vyprávějí. Za každým takovým příběhem je dlouhý čas věnovaný výzkumu, hledání a rešerším. Když je koncept jasný, je možno přistoupit k tvorbě a hledání tvarů. Myšlenka musí být v mysli návrháře patrná a ucelená, aby byl schopen najít vhodnou formu.

Konceptuálnější výuka na školách je vede také k tomu, aby více experimentovali s materiály a zkusili najít vlastní a inovátorská řešení. Proto skandinávští tvůrci tak často do svých kolekcí zařazují speciální a jejich vlastní techniku, ať už je na tom založená celá kolekce anebo je to použito jen v detailu. Pokud návrhář vynalezne techniku, která je zajímavá, drží se jí. Nezůstává jen u jedné techniky a tím v průběhu času vytváří svůj speciální mix, který tvoří charakter značky. Přístup, který se objevuje u dalších skandinávských návrhářů, je opačný. Základem je dokonale padnoucí střih a vysoce kvalitní materiály. Cílem je poté minimalizovat všechny přebytečné prvky na oděvu a vytvořit oděvy nestárnoucí, lehce kombinovatelné, které neztrácejí svou hodnotu po dlouhá léta.

Čeho si také můžeme povšimnout je, kladení důrazu na každý jednotlivý kus, oděvu nebo doplňku. Když se část outfitu ocitne samostatně mimo kolekci, musí být silná a vypovídající sama o sobě. Každý jednotlivý kus je promyšlený.

DNA značky. To jsou dvě často skloňovaná slova. Každá značka i jednotlivý návrhář tvořící pod svým jménem dbá na jasné a čitelné charakteristiky své tvorby. Být vždy rozpoznatelný mezi ostatními, ať už se jedná o visací knoflíček, kapsu nebo speciální techniku. Základ toho jak vytvořit jasnou charakteristiku a udržet čitelnost je v detailech. Na počátku své tvorby si návrhář vytyčí čím je výjimečný nebo co chce, aby bylo charakteristické pro jeho tvorbu a to potom následuje a to se stane DNA jeho tvorby. Myslím si, že vytyčení si úrovně, podoby a rázu tvorby, je velmi důležité. Samozřejmě tvorba se vyvíjí a mění tak, jako se vyvíjíme my sami, ale jistá část by měla zůstat stejná, aby naše značka a tvorba byla rozpoznatelná.

Inspirací pro tvorbu kolekce může být cokoli. U severských tvůrců často vidíme inspiraci mytologií, náměty z oblastí bájí a pohádek, které vycházejí z tradic dané severské země. A jak známe skandinávské příběhy, vždy se tam objevuje temná poetika a romantika dopl-

něna nečekaným pragmatickým někdy až krutým vyústěním. Představme si pohádky Hansa Christiana Andersena nebo filmy Larse von Thiera a je jasné, o čem mluvím. Na druhou stranu se v dnešní době hodně objevují náměty se sociální a kulturní tematikou.

Kulturní mix a nečekané kombinace stylů a do jisté míry až nehezká estetika, která neladí, ale která nakonec jak zjistíte, perfektně vystihuje skandinávskou náladu a charakter je dalším typickým prvkem DNA některých značek jako například Mundi, Moonspoon Saloon apod. Tato „nehezká estetika“ si vás nakonec získá, protože se zdá být nehezká jen pro necvičené oko cizince, ale po pobytu na severu si ji zamilujete. Šílenými kombinacemi barev rozjasňuje temné severní dny a ošuntělými strukturami doladuje potmělou, ale dokonale útulnou tamní atmosféru.

Obr. 17 Moonspoon Saloon

Dalším důležitým prvkem je způsob prezentace kolekce a vizuální komunikace značek. Designéři volí netradiční způsob prezentace nebo choreografie. Často vidíme přesahy do umění v rámci instalací v prostoru přehlídek nebo performance probíhající v rámci prezentace kolekce. Návrháři pojmají přehlídku více jako divadlo nebo audiovizuální

show, která sama osobě vypráví příběh anebo podtrhuje, doplňuje náladu a vyjadřuje myšlenku kolekce.

Obr. 18 Ann-Sofie Back, Back, přehlídka jaro/léto 2012

Obr. 19, 20 Henrik Vibskov fashion show Paříž 2009

Vztah umění a móda je neoddělitelný. Většina návrhářů považuje módu za způsob sebevyjádření a jako druh umění. Vztah volného umění a módy je provázaný. Nepřemýšlejí nad oděvem jako nad komerčním produktem, ale jako nad materiálem skrze který se realizují. Je velmi těžké balancovat mezi volným uměním a módou. Někdo tvrdí, že to nelze spojovat. Já však tvrdím, že skandinávští designéři to umí. Umí najít hranici kdy volné umění nebo ilustrace vstupuje do oděvu, ale oděv je stále ještě nositelným a zároveň obohacený o výtvarnou hodnotu.

„Současní skandinávští designéři vyhlížejí ven směrem do světa a přitom zároveň čerpají sílu a inspiraci ze svých místních kořenů.“⁷ V jejich tvorbě se mixuje Londýnský „street style“ s Pařížským „couture“ dotekem. „Mladí módní návrháři nastoupili novou cestu moderního skandinávského přístupu k módě, který usiluje o sblížení seveřanské DNA s evropskou a americkou inspirací.“⁸ Návrháři tvoří kolekce s puncem multikulturality a nezapomínají při tom na své kořeny.

„Skandinávská móda v současné době prochází revolučními změnami a návrháři jsou připraveni přesvědčit mezinárodní publikum o svých kvalitách. Seveřanské estetické cítění doplněné duchem dalek je skutečně mocné.“⁷

2.3.1 Dánská móda

Kdo by čekal, že tak malá zemička Dánsko, je jednou z nejsilnějších módních mocností. Dánský módní průmysl je čtvrtým největším vývozním artiklem. Dle Danish Fashion Institutu mají dánské oděvní značky nejvyšší akcionářský potenciál v celém módním průmyslu na světě. V šedesátých a sedmdesátých letech se dánský módní průmysl obrovsky rozrostl. V tomto období designéři a výrobci pochopili, že pokud chtějí uspět, musí se zaměřit na vývoj produktu a znalost cílové skupiny zákazníků. Móda začala být populární a návrháři se začali prezentovat celosvětově s nadějí, že budou schopni konkurovat zemím jako Itálie a Francie. Dánská móda byla ve srovnání s tehdejšími trendy naprosto jedinečná, nová a svěží vlna designu. [7^{online}]

V dnešní době je Kodaň „Mekkou“ skandinávské módy. Kodaň se stala pátým městem módy. Danish Fashion Institute (Dánský módní institut) byl založen v roce 2005. Je to organizace, která propaguje a podporuje rozvoj a dánského módního průmyslu. Spojuje módní návrháře a značky. Jejich cílem je propagovat dánskou módu celosvětově a to

⁷ Skandinávský design: Víc než jen *mýtus*?. *Severské listy*. [online] 2004. [cit. 2013-04-20]. ISSN: 1804-8552. Dostupné z: <http://www.severskelisty.cz/kultura/kult0251.php>

⁸ Skandinávská móda přistupuje k minimalismu novým způsobem. *Maxi fashion* [online]. 2012. [cit. 2013-04-20] Dostupné z: <http://www.maxifashion.cz/articles/263/>

rozšiřováním povědomí o specifickém pohledu na estetiku a design. V současné době sdružuje více než osm set členů. Hlavní aktivitou Danish Fashion Institutu je Copenhagen Fashion week konající se dvakrát do roka.

V roce 2012 Kodaň hostila druhou největší módní událost na světě co do počtu vystavovatelů. V rámci Kodaňského týdne módy (Copenhagen Fashion week) se konalo paralelně pět módních veletrhů. [8^{online}]

Hilary Alexander, britská módní návrhářka se na Copenhagen Fashion weeku 2012 vyjádřila o dánském stylu: „ Dánský styl je docela nepředvídatelný, trochu bohémský, velmi elegantní a moderní. Nemá etnický charakter, ale je velmi smyslný a citlivý. Dánská móda je odlišná od módy co můžeme vidět v Miláně, Londýně, Paříži nebo New Yorku. Je velmi svěží, moderní a lehce architektonická. Místní mladí módní tvůrci mají obrovský potenciál“.⁹

Dle mého názoru je dánská móda eklektický mix vinate oblečení, toho nejlepšího z období osmdesátých a devadesátých let, bohémské volnosti a se špetkou vojenské střídmosti a přísnosti. Ale jedno je jisté, vždy to je velmi pohodlné.

Skandinávská móda je podivná, trochu bizarní, plná kontrastů, nová a co je důležité, je zatím neokoukaná.

⁹ HILARY, Alexander. *Copenhagen Fashion week 2012* In: *www.denmark.dk* [online]. [cit. 2013-04-20]. Dostupné z: <http://video.denmark.dk/video/4496227/copenhagen-fashion-week-2012>

3 SOUČASNÁ SKANDINÁVSKÁ MÓDNÍ SCÉNA

V této kapitole jsem vybrala několik současných skandinávských módních návrhářů a značek, které pokládám za důležité a zajímavé. Vybírala jsem z mého pohledu a vkusu to co mi je blízké, co považuji za kvalitní. Každý z vybraných návrhářů je odlišný a jeho tvorba je specifická a něčím zajímavá. Také jsem při výběru brala ohled na to, jakým způsobem návrháři tvoří, abych poté mohla některé principy jejich způsobu tvorby převzít za své a inspirovat se při tvorbě mé vlastní kolekce. Jak jsem si vytýčila za cíl v úvodu, chci se podívat na to, jakým způsobem mladí skandinávští návrháři pracují se vztahem umění-móda-prodejní design. Zachovávají podíl výtvarné složky a zároveň jsou úspěšní v módním průmyslu.

3.1 Ann-Sofie Back

Ann-Sofie Back je návrhářka švédského původu. Vyrostla na předměstí Stockholmu a její rodina se vůbec nezajímala o módu, umění ani kulturu a to je podle ní jeden z hlavních důvodů, proč se Ann-Sofie začala věnovat designu. „Byla to určitá revolta proti vši té ošklivosti, kterou jsem byla obklopena doma, chtěla jsem se z toho vymanit.“¹⁰ Bakalářský titul z oboru oděvní design získala na Beckman's College of Design ve Stockholmu a poté pokračovala studium zaměřeným na womenswear (dámskou módu) na Saint Martins College of Art & Design v Londýně, kde jako první Švédka promovala v roce 1998. V roce 2001 měla debut se svou prêt-a-porter kolekcí v Purple Institutu v Paříži. O čtyři sezóny později se účastnila Londýnského Fashion weeku. Po několika úspěšných sezónách Ann-Sofie rozdělila svou oděvní tvorbu na dvě linie, Ann-Sofie Back Atelje a Back. Pro Ann-Sofie Back Atelje je typický důraz na silný koncept a dokonalé řemeslné zpracování. Back linie je více komerční. Pracovala pro H&M a Acne. Spolupracovala se značkami Topshop a Fred Perry. V roce 2009 se stala kreativní ředitelkou v Cheap Moday.

¹⁰ BRUNNBERG, Marie. Fashion: Interview with Ann-Sofie Back. *The Odalisque magazine* [online]. 2012 [cit. 2013-05-01]. Dostupné z: <http://odalisquemagazine.com/articles/2012/07/03/interview-ann-sofie-back-written-by-marie-brunnberg-photography-fumi-nagasaka>

Ann-Sofie Back se nebojí velkých témat. Mezi tématy kolekcí můžeme najít sex a pornografie, plastickou chirurgii, kult celebrity, punkovou DIY estetiku, sport a násilí, náboženství, horor atd. Ann-Sofie používá inspirační náměty, které ji rozrušují. Často sociální nebo kulturní fenomén, se kterým nesouhlasí. Podzim/zima 2012 nesl téma „God“ (Bůh), ve kterém Ann-Sofie zkoumala náboženství a vztah lidí k náboženství, které ona sama nenávidí. [13^{s83}] Na toto téma navázala s kolekcí „God 2“ pro jaro/léto 2012 Ann-Sofie Back Atelje. V této se odkazuje na „Jantův zákon“, což je řada pravidel stanovených dánsko-norským spisovatelem Aksel Sandemosem. Ten ve své knize z roku 1933 definoval deset pravidel a kulturních hodnot týkajících se potlačení individuality, jako například „Nemysli si, že jsi někdo zvláštní nebo lepší než my.“ Podle Ann-Sofie jsou tyto pravidla ve Skandinávské kultuře tak vžita, jako by byly téměř tak silným vlivem jako jinde náboženství. [13^{s83}] Z jakého důvodu si Ann-Sofie volí tak těžká témata? Hlavním důvodem není sdělení světu o dané problematice, je to způsob, jakým se ona sama realizuje a udržuje pozornost u tvorby kolekcí. „To je pro mě samotnou forma ospravedlnění si, toho co dělám a má omluva pro pokračování v tom.“¹¹

Její práce byly vystavovány v několika muzeích v Londýně a Paříži. Na otázku jestli si myslí, že její modely jsou nositelné kusy umění nebo jestli raději kombinuje tyto dva aspekty, odpověděla takto: „Nikdy jsem si nemyslela, že bych chtěla rozlišovat, jestli to co dělám je umění nebo móda. Oděvní design mě zajímá a fascinuje mnohem více než umění. Myslím si, že design je mnohem důležitější a složitější. Dnes, když se mě někdo zeptá, jestli dělám umění nebo módu, určitě řeknu módu.“¹²

Je řemeslné zpracování stejně důležité jako koncept? Zpočátku se snažila vymanit z tohoto pravidla. Řemeslné zpracování nebylo pro ni tak důležité jako myšlenka. Více se zajímala o materiály, a tvar. V článku pro *Odalisque* magazine se vyjádřila, že chtěla otočit tento

¹¹ GUNDTTOFT, Dorothea. *Fashion Scandinavia.*, London: Thames & Hudson Ltd, 2013. s. 23. ISBN: 978-0-500-29074-3

¹² GUNDTTOFT, Dorothea. *Fashion Scandinavia.* London: Thames & Hudson Ltd, 2013. s. 20. ISBN: 978-0-500-29074-3.

fenomén luxusu. Nyní při zpracování Atelje kolekcí, je pro ni kvalita velmi důležitá. „Myslím, že je to věc vyvážení, správně volit mezi intelektuální a estetickou stránkou.“¹³ Přestože Atelje je drahá a progresivní prêt-à-porter linie, pro kterou je charakteristická exkluzivita jak materiálu, tak vzhledu, Ann-Sofie se nebojí nabourávat zaběhlá pravidla. Snaží se unikat exkluzivitě a zaběhlým módním zákonům určitou trapností a obyčejností. Do „couture“ linie vnesla každodennost a jistou banalitu, a tím i určila cílovou skupinu zákazníků. Jen úzký okruh lidí umí ocenit kulturní a historický odkaz odrážející se v každodenní módě. [14^{s32}] Back často pracuje s průhledností a odhalováním. Ukazuje to, co má být skryto a tak se spodnička nebo spodní prádlo objeví na svrchním oděvu anebo alespoň jeho náznak. PVC kabát odhaluje falešnou kožešinu, která je pod ním, apod.

Obr. 2! Ann-Sofie Back, podzim/zima 2005

¹³ BRUNNBERG, Marie. Fashion: Interview with Ann-Sofie Back. *The Odalisque magazine* [online]. 2012 [cit. 2013-05-01]. Dostupné z: <http://odalisquemagazine.com/articles/2012/07/03/interview-ann-sofie-back-written-by-marie-brunnberg-photography-fumi-nagasaka>

Obr. 22 Ann-Sofie Back, *the Second life fenomén*, podzim/zima 2010

Její tvorba je avantgardní, charakteristická svou sošností oděvu, abstrakcí ale také lehkostí, jistou formou minimalismu s příměsí romantické hrubosti a především názorem. V několika rozhovorech na otázku, pro koho jsou vaše oděvy určeny, odpověděla, že vytváří oděvy pro silné ženy, které se oblékají samy pro sebe nebo pro jiné ženy, ale ne pro muže. Taková žena musí mít smysl pro humor a sebeironii. „Tvořím kolekce pro ženy, které myslí.“¹⁴

¹⁴ BRUNNBERG, Marie. Fashion: Interview with Ann-Sofie Back. *The Odalisque magazine* [online]. 2012 [cit. 2013-05-01]. Dostupné z: <http://odalisquemagazine.com/articles/2012/07/03/interview-ann-sofie-back-written-by-marie-brunnberg-photography-fumi-nagasaka>

Obr. 23 Ann-Sofie Back, Back linie, jaro/léto 2013

Obr. 24, 25 Ann-Sofie Back, Ann-Sofie Back Atelje, kolekce GOD 2, podzim/zima 2012

3.2 Anne Sofie Madsen

Anne Sofie Madsen je mladá dánská módní návrhářka a ilustrátorka. V roce 2009 dokončila the Royal Danish Academy of Fine Arts, School of Design v Kodani, obor oděvní design. Roku 2010 se účastnila Londýnského Fashion weeku se svou magisterskou kolekcí a sezónu na to otevírala Kodaňský Fashion week. Ten stejný rok založila značku pod svým jménem a začala s ready-to-wear produkcí. V období mezi studiem byla na stáži v Paříži, kde pracovala u Diora pod Johnem Gallianem, a poté získala pozici Junior designéra u Alexandra McQueena. Vliv těchto dvou geniálních návrhářů se na její tvorbě velmi odráží. Už její magisterská práce, se kterou debutovala, byla velmi „couture“ inspirovaná. Od založení vlastní značky měla přehlídky v Kodani, Londýně, St. Petěrburku a New Yorku. Vystavovala v Miláně, Paříži a Londýně. Je to rodící se superstar nejen dánské módní scény.

V kolekcích vidíme dvě linie, made-to-measure a ready-to-wear. Made-to-measure kusy jsou vytvořené na krejčovské panně a potom většinou ručně šity. Jeden takový kus může zabrat i více než měsíc práce. Je to originál se spoustou aplikací, ručních technik, řasení, výšivek apod. Střihy většinou bývají jednoduché, ale následná aplikace vrstvené na spodní vrstvu vytvoří konečný efekt. Ready-to-wear jsou oproti tomu velmi jednoduché, založené na potiscích nebo kombinacích zajímavých materiálů. Anne Sofie je vynikající kreslíčka a ilustrátorka, takže ve spolupráci s grafičkou vytvoří originální potisk, který je potom přenesen digitálním tiskem na jednoduché hedvábné halenky nebo šaty. Tak je schopna vytvořit cenově dostupný a stále velmi originální oděv.

Anne Sofie Madsen experimentuje s netradičními materiály a přetváří je nečekaným způsobem. Pro každou kolekci objevuje nové řemeslné a rukodělné techniky, které kombinuje s novými technologiemi a trendy. Toto vše dohromady vytváří celek plný kontrastů. Důležitý je pro ni i vztah hrubost a křehkost, který můžeme vidět téměř u všech jejích designů.

Ke kolekcím vytváří doplňky, pásky, kabelky a šperky ve spolupráci se svou dlouholetou kamarádkou Johannou, která studovala s Anne Sofie na School of Design a, která se specializuje na práci s kůží. V posledních třech kolekcích můžeme vidět velmi výrazné kožené doplňky a nebo součásti oděvu z tvarované kůže. Další techniky, které Anne Sofie používá, jsou výšivka, vyšívání korálky, plisování, ruční barvení, prošívání a kožené aplikace.

V poslední kolekci podzim/zima 2014 spolupracovala s firmou Copenhagen Fur, kteří vyrobili všechny kožšinové kusy a s italskou firmou Alcantara, která sponzorovala tisky a laserové vyřezávání.

Témata kolekcí jsou pokaždé jiná, ale jedno navazuje na druhé. Jak se Anne Sofie vyjádřila: „Témata kolekcí se mění, ale vize zůstává stejná: Chci ukázat dobře známé skrze neznámé a používat řemeslné a couture techniky v ready-to-wear kolekcích.“¹⁵

První prêt-à-porter kolekce „Mononoke“ byla inspirována Hayao Miyazakiho animovaným filmem „Princezna Mononoke“. V japonštině je „mononoke“ obecný termín pro ducha nebo monstrum. Zachycuje dualitu mezi éterickým a pevným v oděvu. Tvarosloví oděvu je také inspirováno baletními kostýmy a siluetami z období Muromachi v Japonsku. „Je to mix mechanické baletky a elegantního samuraje.“¹⁶

Obr. 26 Anne Sofie Madsen, *Mononoke* jaro/léto 2012

¹⁵ MADSEN, Sofie Anne. *Behind the brand*. In: www.annesofiemadsen.com. [online]. [cit. 2013-05-05]. Dostupné z: <http://www.annesofiemadsen.com/info/about>

¹⁶ MADSEN, Sofie Anne, GUNDTTOFT, Dorothea. *Copenhagen Fashion week s/s 12: Anne Sofie Madsen*. In: <http://www.dazeddigital.com> . [online]. [cit. 2013-05-05]. Dostupné z: <http://www.dazeddigital.com/fashion/article/11069/1/copenhagen-fashion-week-s-s12-anne-sofie-madsen>

Sedna je inuitská bohyně z podsvětí. Napůl kostra napůl lidská bytost. Tou je inspirovaná kolekce podzim/zima 2012/13. Sedna je tragický příběh o ženě, která zemře v chladných arktických podmínkách a stane se z ní bohyně, která touží po odplatě. Kolekce je také inspirována inuitským tradičním oděvem a technikami jako jsou třásně, kůže a výšivky, které Madsen zpracovává pomocí nových nebo netradičních netextilních materiálů.

Obr. 27 Anne Sofie Madsen, Sedna, podzim/zima 12/13

Inspirací pro kolekci „Cherrilee“ se stal Miracle Strip zábavní park v Miami na Floridě. Kdysi vyhledávaný ráj na pláži je dnes opuštěný a zničený. Zůstaly jen ruiny vzpomínek na radosti a potěšení. A v tomto duchu se nese i Cherrilee kolekce jaro/léto 2013. V této kolekci se znovu objevují kosti tvarované z kůže, výšivky, řasení a hodně ruční práce. Barevnost je od minulých kolecí mnohem jasnější.

Obr. 28 Anne Sofie Madsen, Cherrilee, jaro/léto 2013

Obr. 29 Anne Sofie Madsen, Cherrilee kampaň, jaro/léto 2013

Poslední aktuální kolekce, na které jsem v rámci stáže spolupracovala i já, nese název „Sirens of Chrome“ a inspirací pro ni se stal stejnojmenný film dánského režiséra Jespera Justa z roku 2010. Celá kolekce je prodchnuta monstry, ruinami Detroitských budov a hororem.

Obr. 30 Anne Sofie Madsen, inspirace pro kolekci Sirens of Chrome

Obr. 31 Anne Sofie Madsen, Sirens of Chrome, podzim/zima 2014

Tvorba Anne Sofie Madsen je kombinací starého a nového, mix primitivních a civilizovaných kultur, exotiky a klasiky, barbarství a elegance.¹⁷ „Tvorba jednoho kusu pro kolekci je o vyjádření skrze tvar, materiál nebo barvu.“¹⁸

Meade-to-measure „couture“ kusy jsou skutečným uměním. Jak Anne Sofie vnímá vztah umění a módy? V rozhovoru pro Louisiana Channel (internetový video kanál prezentující umění a umělce) se vyjádřila ve smyslu, že když vytvoříte kresbu, instalaci nebo malbu tak v tu chvíli to skončí. Nikam dál se to neposouvá. Když tvoříte celou kolekci, promítáte do ní své sny, vize a vyprávíte příběhy. Oděvní kolekce od její prezentace, podstupuje dlouhou cestu, než se jednotlivé kusy dostanou ke konečnému zákazníkovi. Ten ji potom nosí a začne vyprávět svůj vlastní příběh. A to je na tom to kouzelné a fascinující. Rozdíl mezi uměním a řemeslem, je taková, že když tvoříte oděv nebo například keramiku tak to tvoříte se záměrem, že to bude používáno.[18] Funkčnost oděvu je pro Anne Sofie nesmírně důležitá. Každý jednotlivý kus i když vypadá velmi komplikovaně je plně funkční a nositelný. Otázkou je zdali si najde svého nositele.

„Musíte umět vzít danou dívku do budoucnosti. Nemusí to být daleká budoucnost, ale nejméně jedna sezóna.“¹⁹ To je podle Anne Sofie důležitý aspekt při tvorbě úspěšné oděvní kolekce.

Velkým přáním do budoucna pro Anne Sofie Madsen je transformovat „couture“ ruční techniky do ready-to-wear linie a mít při tom výnosné obchody.

¹⁷ Anne Sofie Madsen, In: www.berthrams.com [online]. [cit. 2013-05-07]. Dostupné z: <http://www.berthrams.com/anne-sofie-madsen/>

¹⁸ GUNDTOFT, Dorothea. *Fashion Scandinavia.*, London: Thames & Hudson Ltd, 2013. s 27. ISBN: 978-0-500-29074-3

¹⁹ MADSEN, Sofie Anna. *Anne Sofie Madsen Fashion as a cultural clash* In: <http://channel.louisiana.dk> [online]. Únor 2013. [cit. 2013-05-07]. Dostupné z: <http://channel.louisiana.dk/video/anne-sofie-madsen-fashion-cultural-clash>

3.3 Babara I Gongini

Barbara I Gongini, designérka působící v Kodani, je původem z Faerských ostrovů. Studovala Design School v Kodani a v roce 1996 založila módní značku pod svým jménem. Barbara I Gongini je značka kde se kombinují konceptuální, umělecké prvky, které se dokonale snoubí s graciézním oděvním designem. Typické je také prolínání do sfér hudby, fotografie, a filmu. Barbara obdržela mnohá ocenění za svou tvorbu a aktivně se podílí na uměleckém rozvoji a podpoře umění v Dánsku.

Jakým způsobem zařadit tuto značku mezi design, styl nebo umění. Barbara to nazývá avantgardou. Avantgarda je podle ní něco, co obsahuje všechny výše zmíněné atributy. Není možné je od sebe oddělovat. Severský odkaz se odráží v jednoduchosti a melancholii, kterou můžeme vidět ve všech Barbara I Gongini kolekcích. Je to součástí DNA značky, dohromady s komplexností a snahou o potlačování hranic módy. Je to mix mezi jednoduchostí a komplexností smíchaný dohromady. Barbara v první řadě pracuje s formou, takže černá barva, jakožto nebarva, je perfektním prostředníkem mezi formou a oděvem. Rozdělení značky na tři linie bylo řešením, aby byla schopna se uživit jako módní designérka a přitom neslevovat se svých nároků. Hlavní linie Barbary I Gongini je více experimentální a je to pole, kde se střetává umění a design. The Black line je difúzní více komerční linie. Leather and Accesories linie je zaměřená na doplňky, šperky a obuv. V současné době můžeme vidět i pánskou řadu Barbara I Gongini/ Men. [40], [41], [42]

Obr. 32 Barbara I Gongini, Barbara I Gongini linie

Obr. 33 Barbara I Gongini, *The Black line*, kolekce jaro/léto 2013

3.4 Henrik Vibskov

Dánský designér Henrik Vibskov je jedním z nejznámějších a nediskutovanějších Skandinávských designérů. Je to nový typ renesančního umělce. Aktivně se zabývá hudbou, volným uměním, filmem, módou a zejména propojováním těchto disciplín. V roce 2001 vystudoval Londýnskou Saint Martins College of Arts and Design. Jeho magisterská kolekce nazvaná „The Pig collection“ měla ohromný úspěch a to ho vedlo k tomu, aby po návratu do Kodaně založil svou oděvní značku, která má přesahy do umění. Podařilo se mu vybudovat značku s jedinečným stylem, který je rozpoznatelný v rámci všech rozličných disciplín, ve kterých pracuje. Jako jediný skandinávský designér je zařazen na Men's Fashion weeku v Paříži, vystavoval v galeriích v Japonsku, USA, Anglii, Dánsku, Francii, Holandsku, Belgii atd. Pravidelně se účastní festivalů a konferencí. Částečně vyučuje například na Central Saint Martins v Londýně, The Istituto Europeo Di Design v Madridu a na Antwerp Royal Academy of Fine Art. Za svou tvorbu získal mnohá ocenění. [21^{s185}], [23^{online}]

Vibskov je známý svým eklektickým mícháním „couture“ a „street“ kultur v neomezené a nečekané podobě a také pozoruhodnými přehlídkami, které jsou propojením uměleckých instalací, performance a oděvu. [20^{s356}] Pro každou jednotlivou kolekci vytváří bizarní snový svět. Opravdu si užívá celý ten divadelní aspekt svých přehlídek. Vytváří a buduje celý vesmír, do kterého se diváci na přehlídce mohou vnořit. [25] Každou sezónu představí zcela nový Vibskovův svět, ale ačkoli hovoří o jiných tématech, pokaždé jsou fascinující a propojeny logickým vláknem.

Obr. 34 Henrik Vibskov, módní přehlídky, instalace

On sám o sobě tvrdí, že není tradičním skandinávským designérem, protože používá mnoho barev, mnoho věcí okolo a jeho tvorba je moc složitá a „hlučná“. Ale samozřejmě tím, čím jsme obklopeni a v čem žijeme, nás ovlivňuje, takže do jisté části se v jeho tvorbě skandinávská estetika projevuje. Svou tvorbu nazval „Skautským skandinávským stylem“.
[24^{online}]

„Pracuji intuitivně a moje tvorba reflektuje moji osobnost.“²⁰

²⁰ DAVIES, Hywel. *Modern Menswear*. London: Laurence King Publishing Ltd, 2008. s 83. ISBN: 978-1-85669-540-4

Jakým způsobem Henrik dokáže kombinovat umělecké disciplíny jako hudbu, umění a módu dohromady a zároveň se tím vším uživit? Zdá se, že kombinace všeho toho je pro něj naprosto přirozená. „Umění, móda a hudba pochází ze stejného zdroje. To nejsou elementy, které nutím spolupracovat: jsou zrozeny dohromady, vzájemně se podporují a koexistují.“²¹ Ve tvé tvorbě vítá náhody a chyby, které spolu s dávkou imaginace a velkou svobodou vytváří konečný efekt. Svoboda je pro něj velmi důležitá a odráží se na jeho tvorbě. Není svázán žádnou z výše zmíněných disciplín. Proplouvá všemi zároveň. Na druhou stranu v rozhovoru pro Luisiana Chanell se vyjádřil, že umění a móda jsou dvě odlišné věci i když existuje spojitost mezi oběma. Zejména současné módní přehlídky sdílejí podobnosti s performancemi v rámci volného umění. „Na rozdíl od umění móda je velmi rychlý byznys.“ říká Vibskov.²² Móda pohlcuje okolní svět velmi rychle, je to vysokorychlostní komunikátor, zejména když se podíváme na internet. Móda je velmi kreativní pole působnosti plné interakcí s ostatními uměleckými disciplínami jako je hudba, umění a divadlo. Na konci všeho je velmi spokojený s tím, že si jako hlavní pole působnosti vybral právě oděvní design. Oceňuje výzvu vytváření věcí, které fungují v běžném životě a ne jen ve vytvořeném fantazijním světě. [22^{s83}], [26^{online}]

Když se ho zeptáte na oblíbeného návrháře, odpoví, že se spíše zajímá o umění než módu. V rozhovoru pro časopis the Fader řekl, že přemýšlí sám o sobě jako velmi organizovaném náměstí. V jednom rohu je barva, značky jako Comme des Garçons, Paul Smith a několik jiných umělců žijí v tomto rohu. Další roh je o tvorbě věcí, které můžete použít jako Ikea a Levi's – utilitární design. Třetí roh je určen avantgardě, například designér Bernhard Wilhelm, který tvoří šílené a divné věci, které v podstatě nejsou použitelné. Poslední roh patří klasické krejčovně, střízích, technologii, disciplíně, a všem těmto věcem, které

²¹ GUNDTOFT, Dorothea. *Fashion Scandinavia*. London: Thames & Hudson Ltd, 2013. s 99. ISBN: 978-0-500-29074-3

²² VIBSKOV, Henrik. Fashion is a fast reflection. In: *www.channel.louisiana.dk* [online]. Únor 2013 [cit. 2013-05-09]. Dostupné z: <http://channel.louisiana.dk/video/henrik-vibskov-fashion-fast-reflection>

najdete například na Saville Row. „Já se snažím tvořit uprostřed náměstí. Někdy jdu příliš na jednu stranu a někdy více na druhou, ale vždy chci kousek od všech částí.“²³

Obr. 35 Henrik Vibskov, *The Shrinkwrap* spectacular, podzim/zima 2012

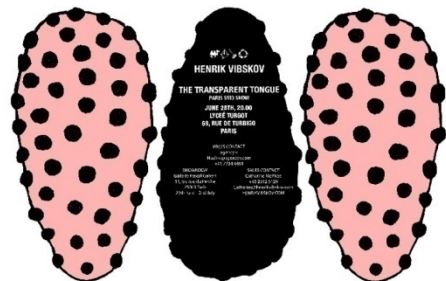

Obr. 36 Henrik Vibskov, *The Solar donkey* experiment collection, jaro/léto 2010

²³ NNADI, Chioma. Feature: Henrik Vibskov interview, *Fader magazine* [online]. 2009 [cit. 2013-05-08]. Dostupné z: <http://www.thefader.com/2009/09/18/feature-henrik-vibskov-interview/#ixzz2Soa6KejM>

Obr. 37 Henrik Vibskov, Panopticon and on, jaro/léto 2012

Obr. 38 Henrik Vibskov, The Transparent tongue, jaro/léto 2013

3.5 Ivana Helsinki

Designérka, umělkyně a módní návrhářka, to jsou jen některá označení, které můžeme aplikovat na designéra Paolu Suhohen stojící za značkou Ivana Helsinki. Ivana Helsinki je nezávislá značka propojující umění, design, módu a film. Slovanská drsná melancholie se propojuje s čistými skandinávskými náladami. Každá kolekce je jako malá balada s okouzujícími a oduševněnými tóny. Ivana Helsinki byl na počátku Paolin umělecký projekt, nyní je to životní styl. Paola vystudovala University of Art and Design Helsinki a nyní studuje film na American Film Institute v Los Angeles. Studio Ivana Helsinki je stále v Helsinkách. Kolekce prezentuje na New York Fashion weeku a zároveň jako první finská značka na Pařížském Fashion weeku. [5^{s118}], [27]

Každá její kolekce je provázána příběhem. K tvorbě kolekce se staví stejně, jako kdyby dělala film nebo hudbu. Je to materiál, prostředek kam vkládá náladu a pocity. Jak se ve Finsku míchají slovanské a skandinávské vlivy, tak také v její tvorbě najdeme slovanskou temnou a dekadentní stranu a finskou čistou a jasnou linku. Mimo toho tam najdeme ještě mix městského životního stylu a špetku americké pop kultury a estetiky osmdesátých let. V kolekcích je plno kontrastů, které jsou pro její tvorbu velmi důležité. Veškeré potisky, grafické podklady a doplňující filmy dělá Paola sama. Zakládá si také na tom, že veškerá výroba i ruční práce se odehrávají ve Finsku a používají přírodní materiály.

Když se podíváte na její webovou stránku, budete vtaženi do světa dálek, snů a imaginace. Odkud tento svět pochází? „ Ten svět je v mé hlavě. Je to kombinace toho co jsem prožila, snů, nadějí a pohádek. Víím, že ten svět existuje, je o andělech, šampaňském, příbězích o lásce, temných lesech, čistých jezerech a bubnujících dívkách. Všechny moje designy jsou pouhé suvenýry z tohoto mého imaginárního světa. Ten svět sám o sobě je duší pro toto všechno.“²⁴

Paola miluje myšlenku pop kultury, kdy umění se míchá s něčím více komerčním a stává se součástí každodenního života. „ Pokud mají šaty hodnotu uměleckého díla, jsou

²⁴ GUNDTOFT, Dorothea. *Fashion Scandinavia*. London: Thames & Hudson Ltd, 2013. s 118. ISBN: 978-0-500-29074-3

povzneseny nad design, módu nebo trendy. Je to něco co miluješ a chceš prostřednictvím toho vyprávět příběh o tom, kdo jsi.“²⁵

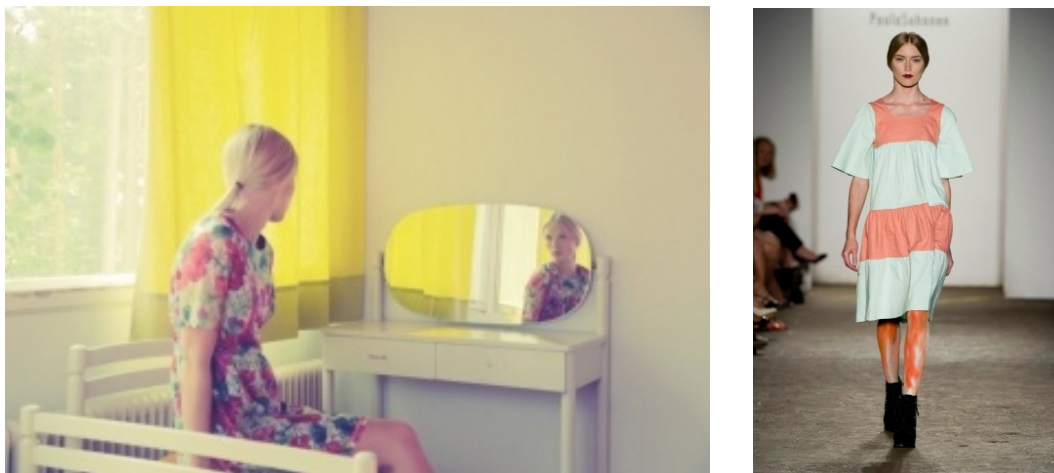

Obr. 39, 40 Ivana Helsinki, Velvet lake, kolekce podzim/zima 2012

Obr. 41, 42 Ivana Helsinki, Indian summer, kolekce jaro/léto 2012

²⁵ tamtéž

Obr. 43, 44 Ivana Helsinki, *Mourning sun Motel*, kolekce jaro/léto 2013

3.6 Maria Nordström

Mladá švédská módní designérka Maria Nordström dříve než založila svou značku v roce 2009, pracovala pro H&M. Vystudovala Swedish School of Textile. V únoru 2012 debutovala na Stockholmském fashion weeku se svou kolekcí 01 Purgatory, která ji vynesla mezi vycházející hvězdy skandinávské módy.

Po několika letech strávených jako designérka v H&M, se rozhodla, že se chce věnovat své vlastní tvorbě. Vyjádřila se tak, že chce dělat oděvy, které budou stejně krásné zevnitř jako navenek. Hlásí se k couture technikám a tvrdí, že nerozlišuje umění a módu. Módu vidí jako umělecké vyjádření, kde umocňujícím elementem je faktor nositelnosti oděvu. Móda může být vzrušujícím osobním projevem, kde tělo samo dává tvar, identitu a pohyb nošenému oděvu. Její práce je lemována konzistentní a nekompromisní ambicí dosáhnout perfektní vyvážení mezi tvarem, kontrastem, řemeslem a novými myšlenkami. V jejích kolekcích je obsažena řemeslná zdatnost, znalost fungování trhu, couture techniky, zajímavé šperky ale také každodennost a nositelnost. Kvalita a originalita ve výběru materiálů a množství času strávených nad každým jednotlivým kusem ve výsledku tvoří oděvy, které jsou ztělesněním luxusu. Couture dotek v současné módě je to, čeho chce Maria dosáhnout. Řemeslná dokonalost nestačí, v oděvu samotném musí být obsažen dotek současnosti. Posledním aspektem, který Maria považuje za fascinující a důležitý je interakce mezi oděvem a osobností nositele. Způsob jakým se oděv a nositel změní, když jsou jejich osobnosti dokonale propojeny. [5^{s160}], [29]

„Umění je exklusivní a pro některé lidi také vylučující. Jestli se vám to líbí nebo ne, móda je něco na co každý z nás musí mít názor, protože my všichni se oblékáme. Myslím si, že lidé, kteří nechápou komplexní a složitější krásu, která je daleko od západů slunce a kořátek, jsou ti, kteří se cítí hluboce uraženi, jestliže někdo nazve kusy oblečení uměním.“²⁶

Obr. 45 Maria Nordstrøm, mix

²⁶ GUNDTOFT, Dorothea. *Fashion Scandinavia*. London: Thames & Hudson Ltd, 2013. s 164. ISBN: 978-0-500-29074-3

3.7 Minimarket

Švédskou značku Minimarket založily tři sestry Sofie, Pernilla and Jennifer Elvestedt pocházející ze Stockholmu. Začalo to tím, že roku 2006 otevřely obchod a protože nebyly spokojeny s tím, co jim mladí módní tvůrci nabízeli, začaly tvořit vlastní kolekce. Tvoří mladou cenově dostupnou módu, které má však charakter. Dnes je značka rozšířena na tvorbu bot a oděvních doplňků.

V kolekcích se často inspiřují mýty, historií a snovými místy a bytostmi. Kolekce „Doodem“ byla inspirovaná totemismem, totemovými zvířaty a jejich vlastnostmi a také Indiánským kmenem. Kolekce „Vikingy“ vypráví příběh Vikingů a Valkýr. Další kolekce „Isis“ přejímá vizualitu starověkého Egypta a bohů. „How to bend a fork“ kolekce se nesla v duchu iluze a magie. Poslední kolekce „To search for Shangri-la“ je hledáním mytické utopie. Vzorované materiály originálních designů, velké pletené kusy, zajímavé fotografie a netradiční styling jsou poznávací značkou Minimarketu. [30^{online}]

Kolekce vždy obsahují kusy, které jsou označeny „price opener“. To jsou kusy stejné kvality jako ostatní, ale jsou cenově dostupnější. Designérky tím chtějí docílit, aby si i mladí lidé mohli dovolit koupit jejich věci. Cenové dostupnosti dosahují tím, že na price opener kusy nepoužívají materiály vlastnoručně tištěné ale jednobarevné, také zjednodušují střihy a tím zmenšují náklady. Tyto kusy jsou ale vždy stejně kvalitní jako kusy vyšší ceny. Je to jako když jiný návrháři rozdělují kolekce na „couture“ a ready-to-wear linie. Minimarket se řídí cenovou dostupností, protože myslí i na mladou generaci, kterou pokud zaujmou, získají stálé zákazníky, kteří po nějaké době začnou nakupovat dražší linie kolekce. [5^{s170}]

Obr. 46 Minimarket, *Do that woodoo*, kolekce jaro/léto 2011

Obr. 47 Minimarket, Doodem, kolekce podzim/zima 2010

3.8 Moonspoon saloon

„ MoonSpoon Saloon jsou synové a dcery fascinace. Jako vděční pávi věříme v charakter a svobodu projevu.“²⁷

MoonSpoon Saloon je módní značka založena designérkou Sarou Sachs, umělcem Talem R., fotografem Noamem Griegstem a stylistkou Melanie Buchhave, kteří chtěli založit značku s novým a odlišným konceptem. V současné době už je to většinou jen Sara Sachs, která značku vede. Značka je známá propojováním umění a módy. Prezентují kolekce a dělají performance v galeriích a muzeích po celém světě. Často spolupracují s fotografy Terry Richardsonem a Mario Testinem. A mnohé kousky se objevily například na Bjork, Mary J Blige, Lauren Hill, Lady Gaga, Princi a dalších. [32^{online}]

²⁷ <http://www.moospoonsaloon.com/about>

Sara charakterizuje profil značky jako Fashion performance, kombinující sílu vyjádření v jednom. To se projevuje v postavách prezentovaných v performancích. Kolekci tvoří kousky ze scény a jejich imaginární přátelé a rodina. [5^{s177}] Moonspoon saloon úspěšně kombinuje umění, módu a performance a tím vytváří unikátní svět každé kolekce. Moonspoon saloon tvoří kolekce naplněné emocionální citlivostí, charakterizovanou v postavách účinkujících v performancích. Sara neustále zkoumá nová pole působnosti. Tvoří oděvy, které bourají hranice mezi pohlavími a to co cítíme z její práce, je neprostupující pocit jakési familiárnosti. Moonspoon saloon je nekonečně fascinován a zkoumáním vztahu mezi oděvem a tělem. [33online]

Od prvopočátku Moonspoon saloon experimentuje s formou prezentace. První show v the Royal Theatre v Kodani přerostla v něco, co je mnohem více spojeno s performance uměním než módní přehlídkou. Od té doby se prezentují více v galeriích a muzeích. Sara se na otázku proč změnili způsob prezentací kolekcí vyjádřila ve smyslu, že oděv je nic bez těla. Móda se realizuje a stává plnohodnotnou, až když si oděv někdo oblékne. Není to to samé, jako když pověsíte malbu na zeď. Módní přehlídka nebo show podle Sáry není prezentací oděvů, je to okamžik zrodu. „Něco je zrozeno a později to bude chodit po ulicích na cizincích a žít vlastní život. To je skutečné kouzlo módy.“²⁸

Moonspoon saloon začal se zvláštním konceptem. 99 kusů vyrobených v 99 unikátních edicích. Svetry pletly dámy v domově důchodců podle nepřesných vzorů a krejčí kdesi v českých horách produkovali zbývající linii. Moonspoon saloon už prozkoumal trh ready-to-wear a teď se opět navrácí ke svým couture základům. Protože „srdce Moonspoon saloon je v krejčovské umění“.²⁹ Zaměřují se na práci s kožešinami, kůží a hedvábím a více dostupnou část produktů tvoří obuv.

²⁸ GUNDTOFT, Dorothea. *Fashion Scandinavia*. London: Thames & Hudson Ltd, 2013. s 177. ISBN: 978-0-500-29074-3

²⁹ Tamtéž s.178

Čím se Sara Sachs inspiruje při tvorbě kolekce? „Jsem inspirována vším a neustále. Narodila jsem se tak, ale výzvou pro mě je umět se zorientovat v tomto moři inspirace.“³⁰

Obr. 48 Moonspoon Saloon, Le Royal, kolekce jaro/léto 2009

Obr. 49 Moonspoon Saloon, Take me to your leader, kolekce podzim/zima 2011

³⁰ Tamtéž s.178

Obr. 50 Moonspoon Saloon, Sons & Daughters, kolekce jaro/léto 2012

Obr. 51 Moonspoon Saloon, The Siamese, kolekce podzim/zima 2013

3.9 Mundi

„Neberte svůj život moc vážně, protože to je tak trochu jeden velký vtip a jestli tohle nepochopíte, neprožijete žádnou legraci.“ Mundi

Pod značkou Mundi se skrývá islandský mladík jménem Mundi Vundi, v první řadě grafický designér, malíř, performer, milovník virtuální reality, internetu, počítačových her a také módní návrhář. K navrhování oděvů a ke značce Mundi se Mundi Vundi dostal v devatenácti letech úplnou náhodou, a tato náhoda se mu do jisté míry stala osudovou, nyní je to jeho svět. Studoval na Icelandic Academy of The Arts grafický design, přihlásil se tam v době, kdy ještě neměl dostudovanou střední školu, a přesto byl přijat. Zúčastnil se soutěže na návrh obálky na Islandský telefonní seznam. Přišel s myšlenkou použít klasický islandský pletářský vzor dohromady s obrázkem kosmonauta. Tento vzor si nechal uplést v místní pletářské firmě. Vzor se mu tak líbil, že nechal udělat pro sebe celý svetr. Svetr měl obrovský ohlas a Mundi se rozhodl oslovit místní concept store v Reykjavíku KronKron jestli by neměli zájem takové svetry prodávat. Souhlasili a Mundi byl první islandský designér, který v KronKronu prodával. O jeho práci se začalo psát v novinách a tak se Mundi rozhodl udělat celou malou kolekci svetrů a tu odvezl do Paříže do Rendez-Vous, což je showroom pro mladé designéry. Zanedlouho po tom se jeho kolekce rozšířila do celého světa, Tokyo, Berlín, New York, Itálie, Paříž. A tak byl devatenáctiletý Mundi vtažen do módního průmyslu. [5^{s183}], [34^{online}]

Mundi zachycuje své kolekce skrze pomyslnou cestu. Jeho ekletický styl míchání nesmíchatelného je rozpoznatelný. Typické jsou barevné pletené vzory, kdy například používá i typickou islandskou vlnu. Při tvorbě kolekce vždy nejprve začíná navrhovat textilie, které nazývá pletenou grafikou a teprve po jejich zhotovení přichází čas na navrhování siluet a střihů oděvů. Příroda na Islandu je pro něj velkou inspirací, cítí se tam být opuštěný jako na jiné planetě. Což Mundi vyhledává, protože se neustále pohybuje ve virtuálním světě a nejraději by se podíval i do vesmíru. V počátcích jeho kolekce byly podloženy silným konceptem jako například „The Guts of our Forefathers“ (odvaha našich předků), kdy pracoval s motivem krve, plic, srdce a žil. V současné době už se silným

konceptem nezabývá. Chci to udržet více abstraktní. Hledám více pocity a efekt než odkaz na symboly.“³¹

Mundi je umělecky činný. Maluje, dělá umělecké instalace, točí filmy a navrhuje počítačové hry. Jak to všechno kombinuje s vytvářením oděvní kolekce? Vondi říká, že je těžké kombinovat umění a módu. V módě musí vždy být přítomná esence krásy. Ale existuje několik možností, se kterými se snažím co nejvíce pracovat. Překvapit a zaujmout lidi od módy je jednoduché, jsou zvyklí jen na klasický způsob módní přehlídky a ten mnoho z nich nemá rádo. Pro jednu ze svých přehlídek například oslovil lidi s Downovým syndromem. „Vždy jsem měl rád lidi s nějakým postižením, protože jsou šťastní, voní, silní a krásní.“³² [5^{s183}]

Obr. 52 Mundi Vondi, TMR, kolekce jaro/léto 2011

³¹ GUNDTOLT, Dorothea. *Fashion Scandinavia*. London: Thames & Hudson Ltd, 2013. s 183. ISBN: 978-0-500-29074-3

³² GUNDTOLT, Dorothea. *Fashion Scandinavia*. London: Thames & Hudson Ltd, 2013. s 183. ISBN: 978-0-500-29074-3

Obr. 53 Mundi, Reykjavík Fashion festival

Móda pro Mundiho Vondiho, znamená možnost kreslit na to nejkrásnější plátno, jaké existuje, lidské tělo. Kdyby měl charakterizovat svou tvorbu ve třech slovech, bylo by to grafický, hi-tech a extrémní. Jeho životní vášní je fascinace japonskou kulturou a jeho módní motto zní: „Co to kurva dělám?“ [35]

Obr. 54 Mundi, The Journey, kolekce podzim/zima 2012

Obr. 55 Mundi, ukázky z filmu ke kolekci The Journey

3.10 Sandra Backlund

Tajemná švédská designérka Sandra Backlund specializující se na pletenou módu v roce 2004 vystudovala Beckmans College of Design ve Stockholmu a ten samý rok založila vlastní firmu. Za svou tvorbu byla oceněna mnoha mezinárodními cenami.

Její estetika je sochařská, architektonická a dynamická. Inspiruje se lidským tělem a myšlenkou na tvarování siluety a proporcí. Pracuje s těžkou vlnou, papírem i vlasy. Díky kombinacím futuristických siluet a hřejivé a příjemné vlny, se jí daří přeměňovat pleteninové výrobky do sochařských děl a její outfity jsou pohyblivým uměním. Více než uměleckým pracuje řemeslným způsobem. Přiznává, že ji vždy kromě umělecké a řemeslné činnosti fascinovala matematika, což se odráží na jejím způsobu práce. Nikdy neskicuje a oděvy formuje opakováním již vybudované struktury. Nikdy nebyla na žádné stáži, nepřijímá stážisty a všechno dělá sama ve svém studiu za Stockholmem. Se svými zákazníky se nestýká, komunikuje s nimi emailem. V současné době buduje vztahy s Italskou pletařskou firmou, aby mohla produkovat i více komerční oděvy. [5^{s206}], [38^{online}]

Obr. 56 Sandra Backlund, různé práce

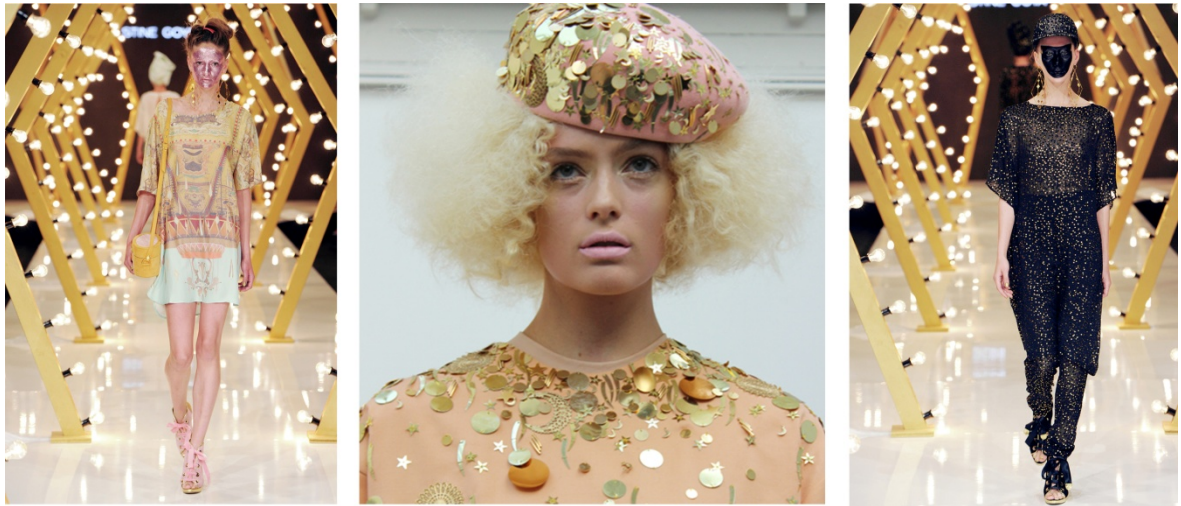
3.11 Stine Goya

Dánská designérka Stine Goya, založila značku pod svým jménem roku 2006, rok po té, co absolvovala Londýnskou Central Saint Martins se zaměřením na dámskou módu a tisky. Od té doby vyhrála mnohá ocenění a daří se jí tak dobře, že produkuje více než jen dvě kolekce do roka, ale rozšiřuje i na pre-spring a pre-autumn kolekce. Její designy milují malé holčičky i dospělé ženy.

Charakter její tvorby stojí na jedinečnosti, eleganci a ženskosti. Používá čisté jednoduché linie doplněné o jasné barvy. Výrazné barvy jsou vedle sebe pokládány jakoby tvořily koláž s dokonalou harmonií barev. Nápadné tisky jsou hlavním prvkem značky. Každá kolekce je jedním světem, kde typicky pastelová barevnost a kombinace zlata a stříbra se opakují jako esence Stine Goya. [5^{s220}], [39^{online}]

Obr. 57 Stine Goya, *La parade merveilleuse*, kolekce jaro/léto 2013

Obr. 58 Stine Goya, Le Voyage dans le lunes, kolekce pozdim/zima 2013

Obr. 59 Stine Goya, Prezentace na Copenhagen fashion week 2013

3.12 Vilsbøl de Arce

„Esence je nadčasová. Práce Vilsbøl de Arce musí vždy být hledáním základních zkušeností více než hledáním dočasné estetiky. Musíme porazit zvyk originalitou. Pokud vytrváme a zůstaneme stateční, nikdy nezklameme sebe ani ostatní.“³³

Prisca Vilsbøl a Pia de Arce se potkali při studiu na Copenhagen Fashion & Design School, kterou roku 2002 společně absolvovali. Ten samý rok založili jako designérské duo avantgardní módní značku Vilsbøl de Arce, které je úzce svázána s uměním. Pro Vilsbøl de Arce je móda umění otáčející se kolem lidského těla.

Jejich tvarové vyjádření se vyznačuje složitými konstrukcemi, netradičními siluetami a sochařskými prvky. Počátkem všeho je idea, že kolekci můžete vytvořit naprosto z čehokoli, a pokud tím budete dostatečně fascinováni, může tato idea přejít v koncept. Když je koncept jasný, je čas objevovat, kroutit, tahat a řezat a zjišťovat čeho je vaše myšlenka schopna. První kusy každé kolekce jsou vytvořeny bez úvah nad komerčními limity a aspekty použitelnosti jako nositelného oděvu. Začínají proces s naprostou svobodou vyjádření. Takto vznikají kusy na přehlídky a umělecké projekty. Nejprve se snaží najít originální a náročné tvary a techniky, které potom budou převedeny a přetvořeny v ready-to-wear kolekci. Často na počátku pracují s papírem, který formují na tělo, umělou hmotou, hlinou, cementem, pěnou, provazy atd. Když poté nastane fáze převést tyto umělecké formy do kolekce, volí ty nejkvalitnější a pohodlné přírodní materiály. Používají často kůži a vytváří oděvy, které padnou jako druhá kůže. Přetvářejí lidskou siluetu kombinováním základních proporcí s úzkými svazujícími prvky. [5^{s234}], [37^{online}]

„V dnešní době obrovské produkce a konzumu, si každý z nově vznikajících oděvů musí zasloužit své místo na světě, a tím se řídíme.“³⁴

³³ Vilsbøl de Arce. The Philosophy. In: www.visboldearce.com [online]. [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://news.vilsboldearce.com/about/>

³⁴ GUNDTOFT, Dorothea. *Fashion Scandinavia*. London: Thames & Hudson Ltd, 2013. s 233. ISBN: 978-0-500-29074-3

Jejich modely oblékly například Lady Gaga, Rihanna atd.

Obr. 60 Vilsbøl de Arce, Anatomy, kolekce podzim/zima 2010

Obr. 61 Vilsbøl de Arce, The Egg, Sorts, jaro/léto 2010

II. PRAKTICKÁ ČÁST

„Monsters are real, and ghosts are real too. They live inside us, and sometimes they win.”

Stephen King

4 NOOM DOM

Již od dětství jsem si budovala svůj vnitřní fantazijní svět, do kterého jsem se utíkala z šedi všedního světa a stále se do něj ráda vracím. Je to území, kde je vše možné. Ve své představivosti můžeš cokoli. Může to být bezpečné místo úniku a radosti, ale také jsou tam skryty strachy a hrůzy ve své čisté podobě. Vše má dvě strany a tak i má kolekce není jen o kráse a možnostech naší představivosti, ale také o jejích nástrahách. V kolekci se proto prolínají dvě roviny. Nejen rovina fantazie a reality, ale také rovina krásna a rovina tajemna temnoty.

4.1 Koncepce kolekce

Noom Dom bylo doposud neprobádané území, které jsem občas navštěvovala. Místo úniku od všednosti běžných dní, místo radosti a odpočinku. Znáš tu krajinu jen z části, z takové části jak sama sobě dovolím. Mám k tomu místu úctu a respekt a někdy mi možná i nahání trochu strach. Většinou se pohybuji na jen na okraji, kde vím, co mě čeká, koho a co tam potkám a jak to tam vypadá. Vzhled Noom Domu je ovšem velmi proměnlivý. Pokaždé když přečtu zajímavou knihu, podívám se na film, vidím inspirující obraz nebo cestuji, se vzhled a charakter Noom Domu trochu pozmění. Okamžitě vidím, jak se vjemy z reálného světa odrážejí v mém vnitřním světě. A proto touha o přenesení mého imaginárního světa do reálného hmotného světa oděvu je výzvou. Noom Dom nemá konstantní vzhled, takže výsledná kolekce je zachycením aktuální podoby v tomto čase od počátku práce na kolekci k jejímu dokončení. Ve chvíli výsledné prezentace kolekce nemohu říct: „Takto můj imaginární svět vypadá,“ protože v tu chvíli už ona zachycená a neměnná podoba nebude pravdivá. Mohu jen říct: „Takto můj imaginární svět možná z části vypadal a toto je zachycení mého pocitu z něj.“

4.2 Inspirace a siluety

Inspirovala jsem se vnitřními fantaziemi, které však mají základ v realitě. Na samém počátku tvorby kolekce jsem několikrát navštívila Národní muzeum v Kodani, kde mě velmi zaujala rozsáhlá expozice Inuitských kostýmů, tradičních oděvů a šperků. Další zajímavou výstavou, která byla k vidění v muzeu byla výstava tradičních Indiánských

kostýmů, šperků a obuvi. Obě kultury mě velmi nadchly a myslím si, že i toto se odrazilo při tvorbě kolekce. Inspirovaná inuitskou kulturou jsem začala číst Grónské mýty a pověsti. Eskymácká kultura a mytologie má blízko k Islandské mytologii a povídkám. Takže nakonec se vše prolnulo, spojilo a přetransformovalo do mého fantazijního světa, ze kterého jsem to opět posbírala a poté realizovala.

Aby bylo pro mne snazší převádět fantazijní svět do reality, vybrala jsem si tři ústřední postavy, které se objevují v mých fantaziích. Nazvala jsem je Foxy girl, Owl lady a Double-head woman. Těmito postavami jsem se poté inspirovala při tvorbě siluet a struktur.

Atmosféru a náladu kolekce jsem převáděla do grafických návrhů a poté realizovaných na potiscích látky.

Obr. 62 Siluety ke kolekci

4.3 Moodboardy a kresby

Při prvotním nápadu vytvořit kolekci na téma můj vnitřní imaginární svět jsem si myslela, že to bude velmi snadné. „Vždyť to tam znám,“ říkala jsem si. Poté nastala chvíle prvních skic a zjištění, že vůbec nevím jakým způsobem své imaginace a fantazie převést do reálné podoby. S tužkou v ruce, čistým papírem a hlavou plnou živých a bohatých obrazů, které ne a ne se zhmotnit na papíře, jsem tedy začala než skicovat a kreslit, hledat inspirační obrázky, které by alespoň trochu zachycovaly atmosféru a vzhled Noom Domu. Takto vznikly první moodboardy a teprve poté kresby.

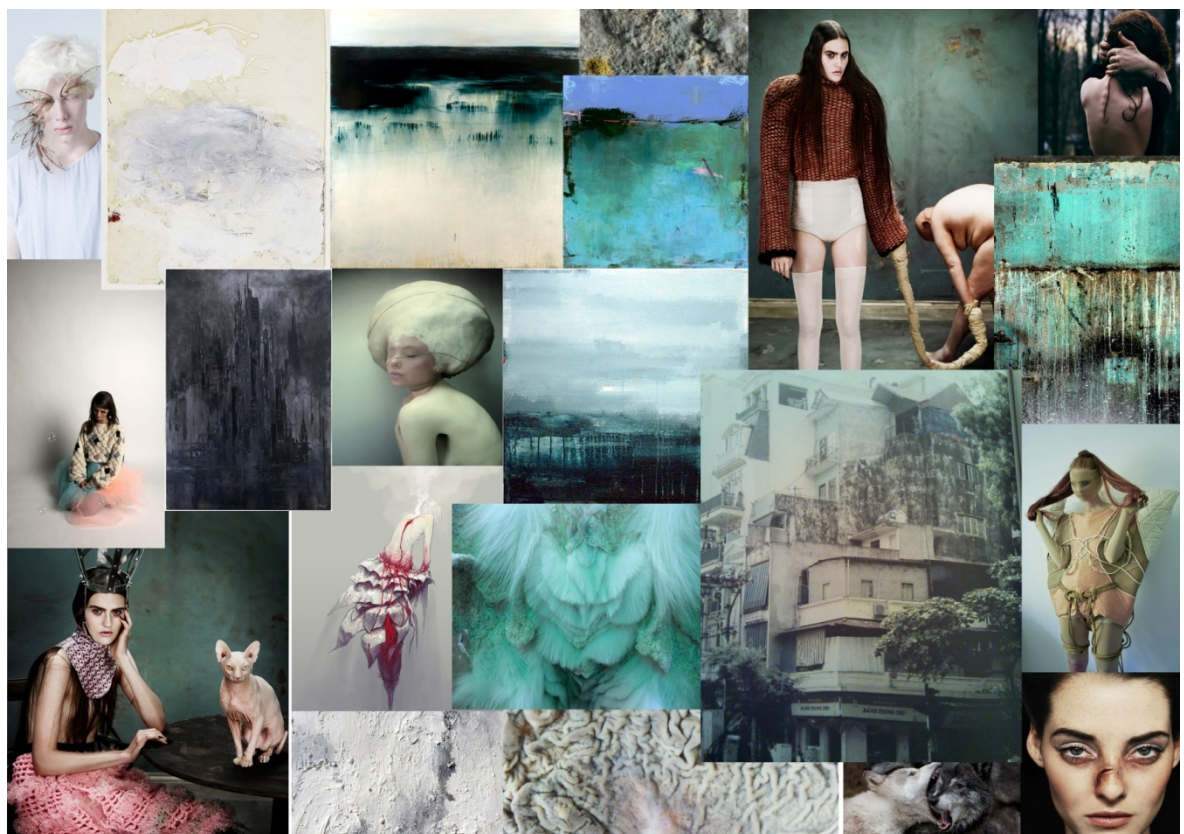
V kolekci se chci vyvarovat jednohodému převedení tvorů, zvířat a popisu krajiny. Pokusím se více než opisovat vzhled, zachytit náladu a atmosféru, která v „Noom Domu“ panuje.

Obr. 63 Moodboard 1

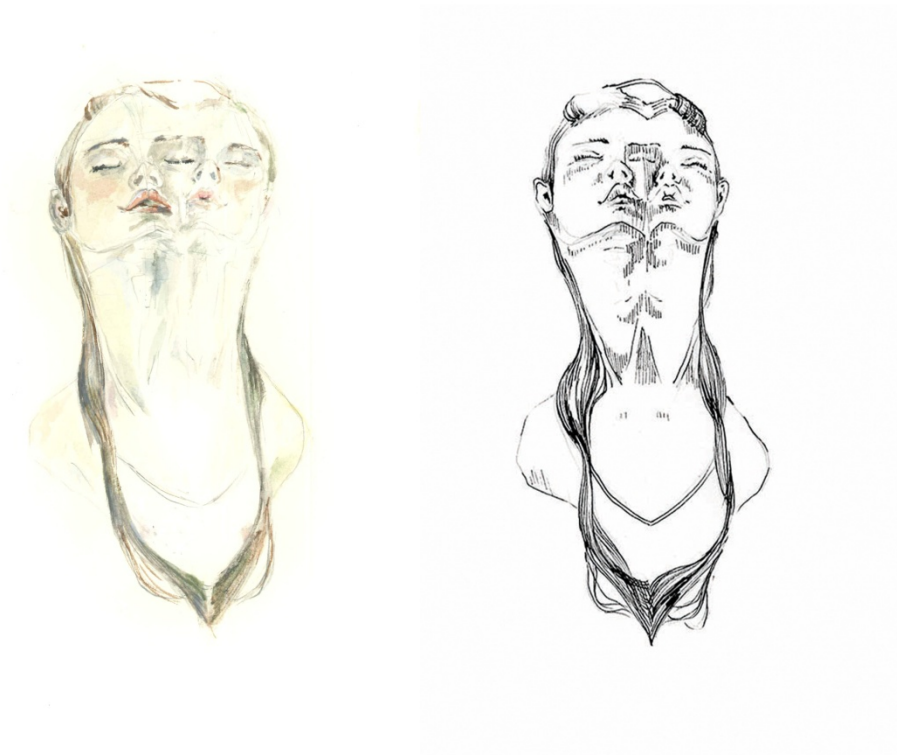
Obr. 64 Moodboard 2

Obr. 65 Moodboard, barevnost kolekce

Obr. 66 Kresby zvířátka

Obr. 67 Kresby Double-head woman

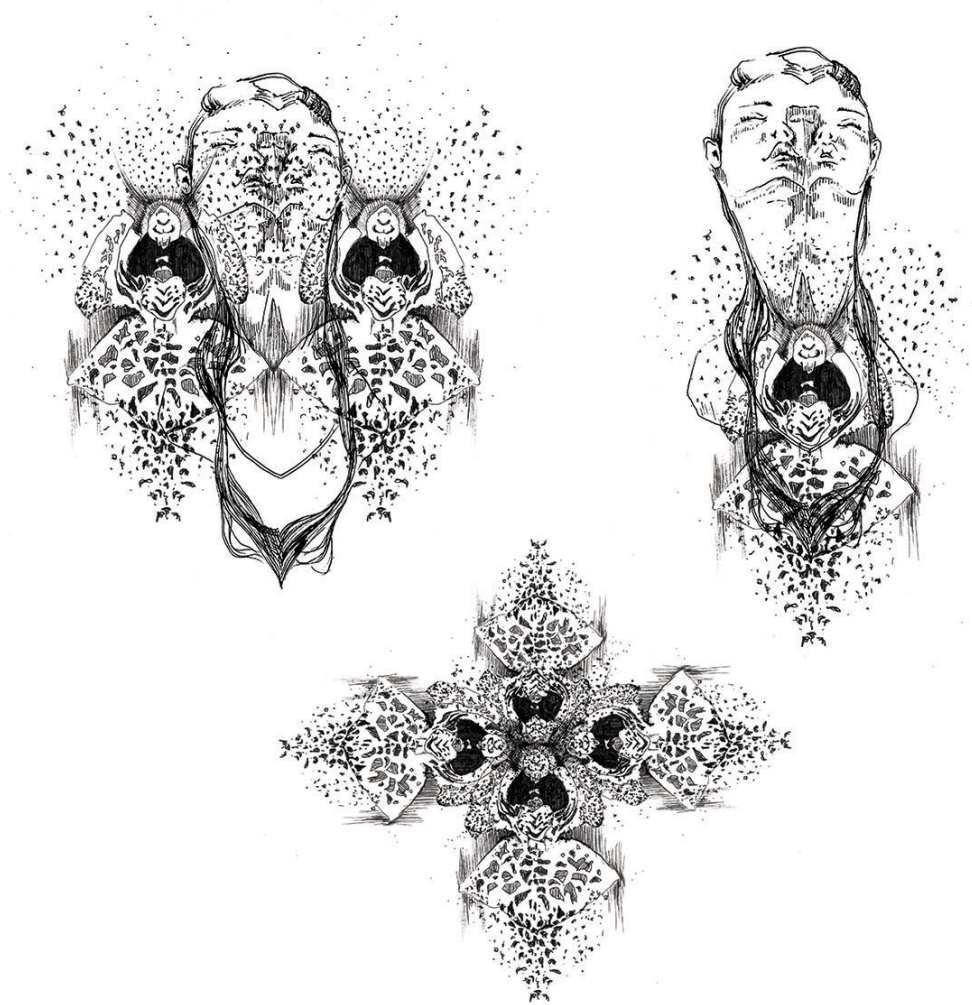
Obr. 68 Foxy girl

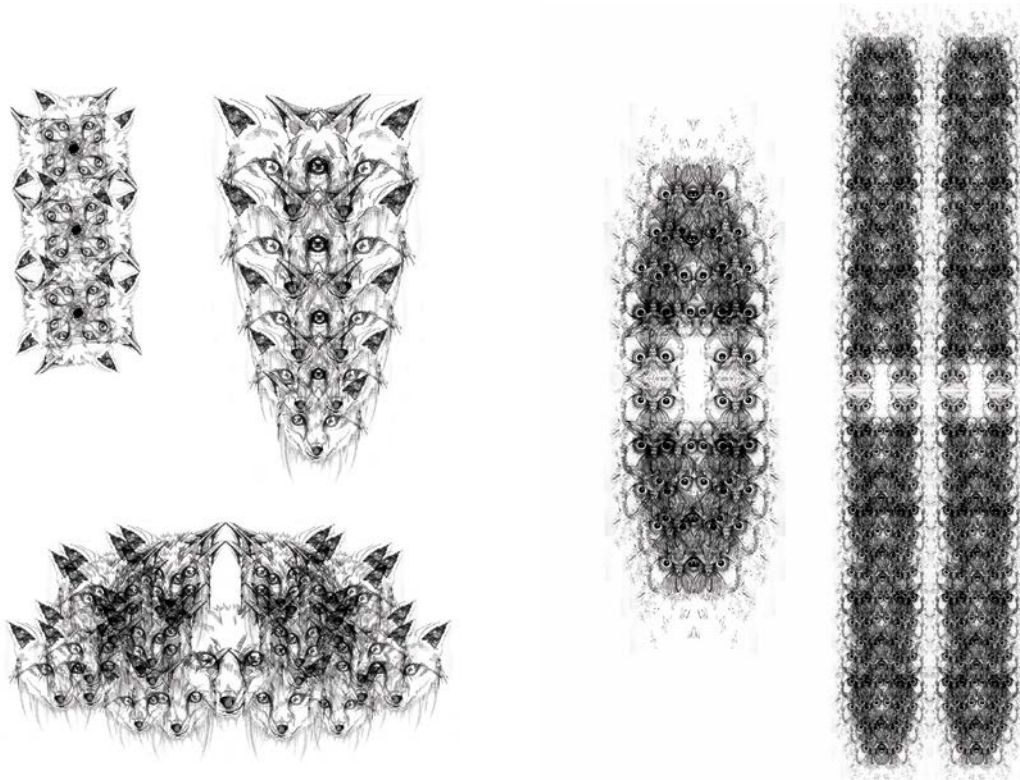
Obr. 69 Owl lady

4.3.1 Grafické zpracování kreseb

Původní kresby jsem dále zpracovávala a přetvářela do podoby vzorů a ornamentů, určených k tisku na látku. Tyto kresebné vzory měly být kombinovány s texturami (o kterých se zmiňuji níže). Od této kombinace jsem nakonec ustoupila a zůstala jen u celoplošného potisku látky texturou. I když tyto kresby nakonec v kolekci nejsou realizovány, pokládala jsem za důležité je zmínit. Tvořily určitý mezistupeň, a rozhodnutí je vypustit, také patří do procesu tvorby. Zkoušela jsem také tyto kresby promítat pomocí projektoru na oděv jako jednu z možností výsledné prezentace.

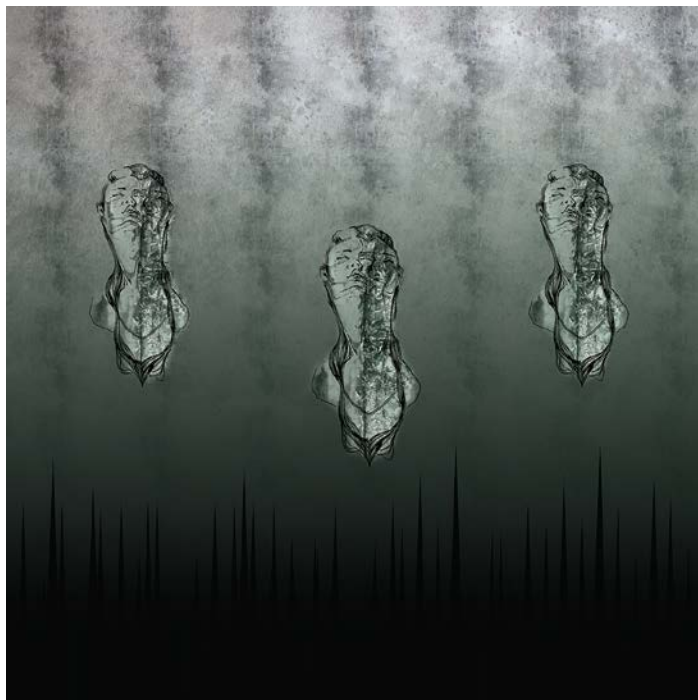
Obr. 70 Double-head woman 2

Obr. 71, 72 Kresby upravené do vzorů

Obr. 73, 74 Kombinace kreseb a textury 1

Obr. 75 Kombinace kreseb a textury 2

Obr. 76 Finální kresby projektované na oděv

5 MATERIÁLY A TECHNOLOGIE

V kolekci je použito velké množství různých materiálů a technologií. Ty odkazují na různé polohy a nálady Noom Domu. V barevnosti kolekce jsou také dvě roviny. Tmavá barevnost odkazuje na temnou stranu mé fantazie a také spodobňuje odkaz drsného reálného světa, jak ho vnímám. Barevné outfity jsou naopak snovou a křehkou polohou Noom Domu a odrazem jemnosti, snovosti a krásy, kterou nacházíme v reálném světě. Kolekce je koncipována tak, aby jednotlivé modely byly kombinovatelné. Takže barevné potištěné modely mohou být kombinovány se strukturovanými tmavými modely. Tím se obě roviny, rovina temna a světla, ale také rovina reality a snu prolnou. Tím jsem chtěla také vyjádřit, že vše záleží na úhlu pohledu. Když se nám někdy realita může jevit drsná a krutá, je jen na nás, jak se na to podíváme, na všem se dá nalézt něco krásného. Moc máme ve svých rukou a to jak se budeme dívat na svět, je jen na nás.

5.1 Použité materiály

V kolekci jsou použity jak přírodní tak umělé materiály.

Přírodní materiály jsou zastoupeny bavlněnou pleteninou (úplet) a kůží. Umělé materiály se objevují v podobě polyesterového šifonu, polyesterového úpletu, pružného tylu a koženky.

Také jsem v kolekci použila dva typy nových materiálů, softshell a zátěr. Softshell je novodobý materiál, který vyniká svými vlastnostmi jako je nepromokavost, odolnost proti větru, prodyšnost a hřejivost. Lícová strana se podobá neoprenu, ale rubová, vnitřní strana má charakter jemného fleecu. Zátěr je materiál, který se skládá také ze dvou vrstev. Spodní vrstva je bavlna (plátno nebo pletenina) na tu je aplikovaná povrchová vrstva umělého průhledného materiálu, který je „zatřený“ do spodního materiálu. Materiál poté získává specificky lesklý vzhled.

5.2 Použité technologie

V kolekci se objevuje několik technik zpracování materiálu. Na barevnou linii kolekce jsem aplikovala celoplošný sublimační tisk. K docílení struktur jsem používala kožené třásně a prořezávanou kůži.

5.2.1 Sublimační tisk

První techniku, kterou jsem použila při zpracování modelů, byl sublimační tisk.

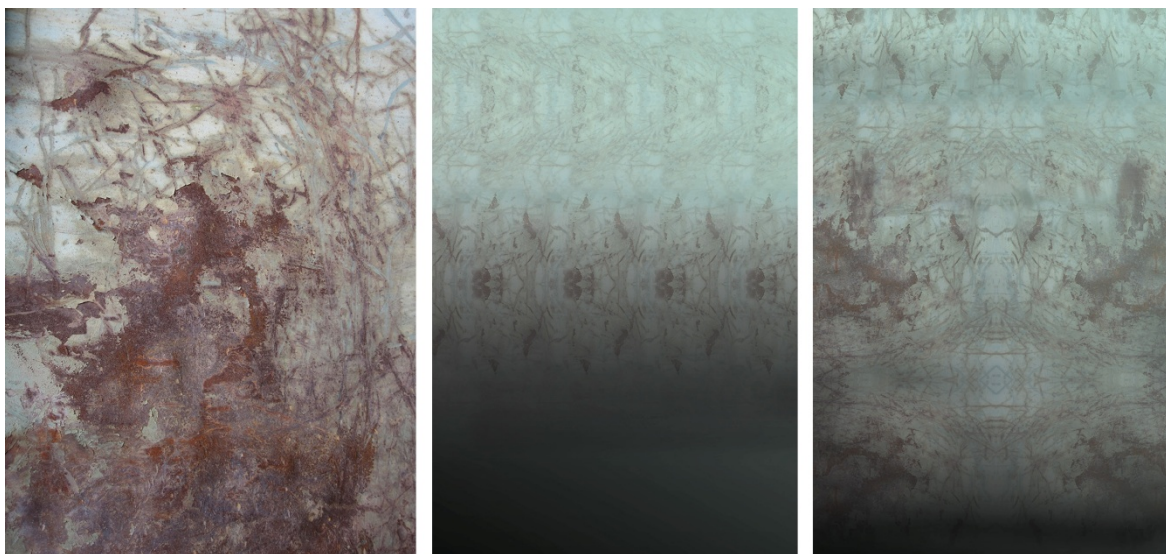
Sublimační tisk funguje na bázi transferové technologie a nejlepším materiálem pro tento druh tisku je 100% polyester (PES). Z tohoto důvodu jsem zvolila na část kolekce polyesterové materiály. Potiskovala jsem i softshellový materiál, který se k tomuto druhu tisku výborně hodí. Jako podkladovou barvu materiálu jsem volila bílou a v jednom případě šedou.

Grafické návrhy ve formě textur jsem zpracovávala sama. Vycházela jsem především ze svých vlastní fotografií a ty jsem poté upravovala v grafickém programu Adobe Photoshop CS5. Pracovala jsem především s vrstvami, průhledností a gradienty.

Potisky mají navozovat atmosféru a náladu vycházející z koncepce kolekce.

Obr. 77 Ukázka grafického zpracování od původní fotografie ke konečné textuře

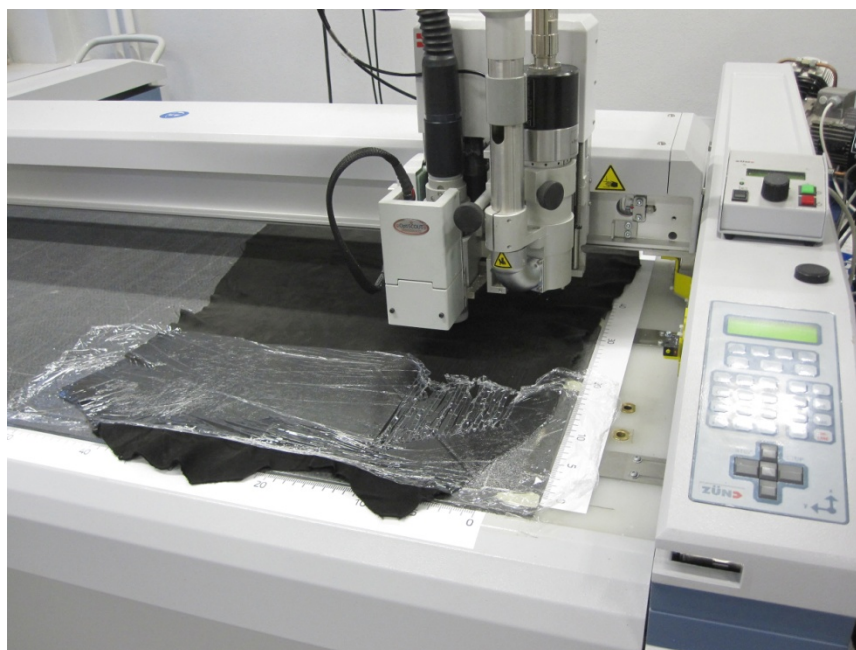
Obr. 78 Původní fotografie a z toho vzniklé textury

Obr. 79 Předloha připravená k potisku softshell materiálu

5.2.2 ZUND

V kolekci pracuji z velké části s kůží. Kůži jsem se rozhodla zpracovávat pomocí stroje Zund. Zund je řezací plotr, který je určen hlavně na zpracování a vyřezávání deskových materiálů. Já jsem však Zund využila na řezání a vyřezávání do kůže. Zund má několik výměnných hlavic, já jsem ke své práci používala nástavec s kmitacím nožičkem, který se hodil na zpracování kůže.

Obr. 80 Zund

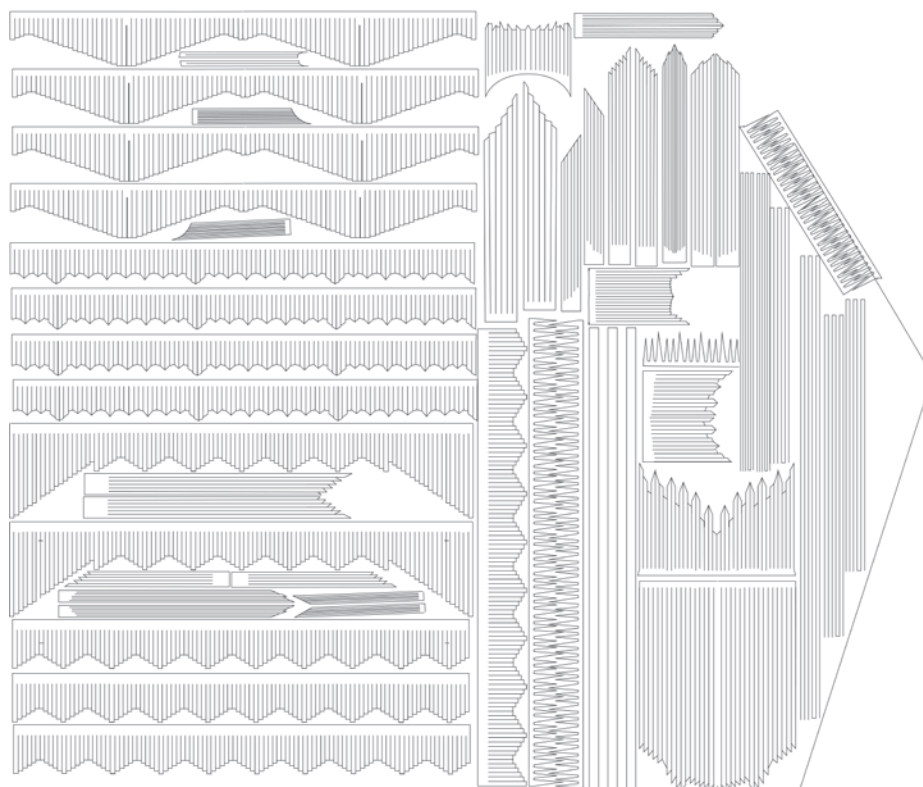
5.2.2.1 Struktury

Struktury jsem tvořila pomocí kožených třásní. Každý jednotlivý typ třásně použitý v kolekci je jedinečný. Všechny typy třásní jsem vytvořila v programu Adobe Illustrator CS5 a potom nechala vyřezat na Zundu. V kolekci je použito na dvacet odlišných druhů kůže, takže struktura, tloušťka, charakter a barva třásní je různorodá. Při vzniku jednotlivých modelů jsem nejprve udělala hrubou skicu, poté navrhla střih a do něj vkreslovala jednotlivé třásně a jejich vrstvení a určovala, z jaké kůže daný typ třásně bude. Poté jsem si vytvořila z kalika model oděvu a papírový model třásní, abych viděla, jakým způsobem model s třásněmi fungují dohromady. Všechny třásně jsem poté převedla a ručně narýsovala v počítačovém programu ve velikosti jedna ku jedné. Nakonec jsem v programu nakreslila obrys kůže, ze které se bude daný typ třásně vyřezávat a umístila jednotlivé třásně na plochu.

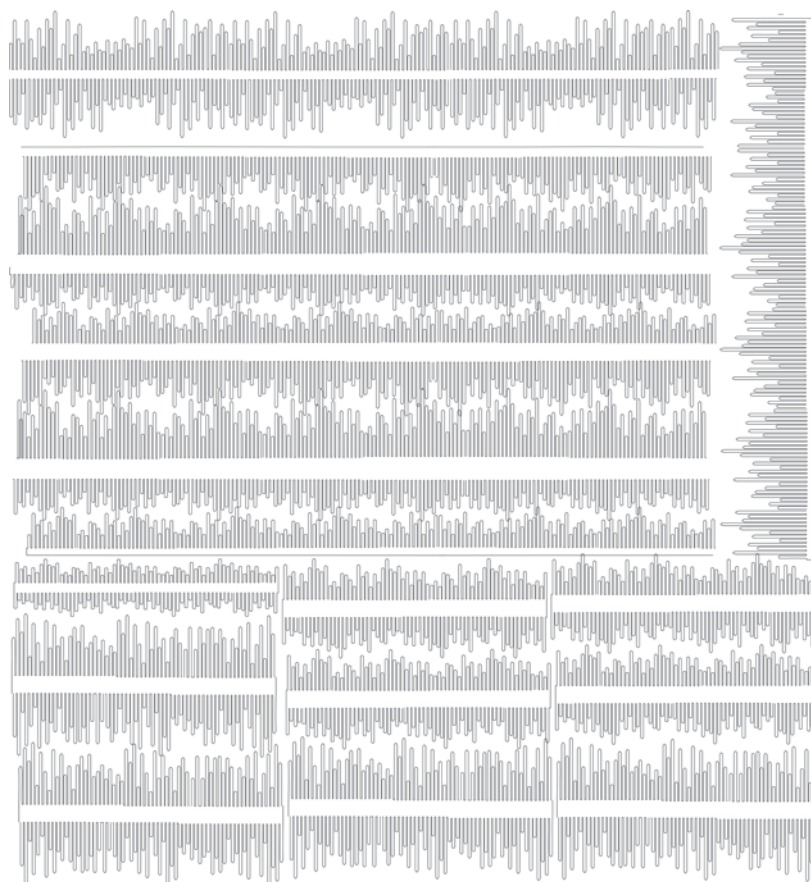
Tyto struktury jsou inspirované etnickými kulturami, kde často pracují s třásněmi a kůží. Je to od každého něco, jelikož mé téma je založeno na mém osobním fantazijním světě, je to mix toho, co mi utkvělo v mysli.

Obr. 81 Ukázka části postupu tvorby sukně

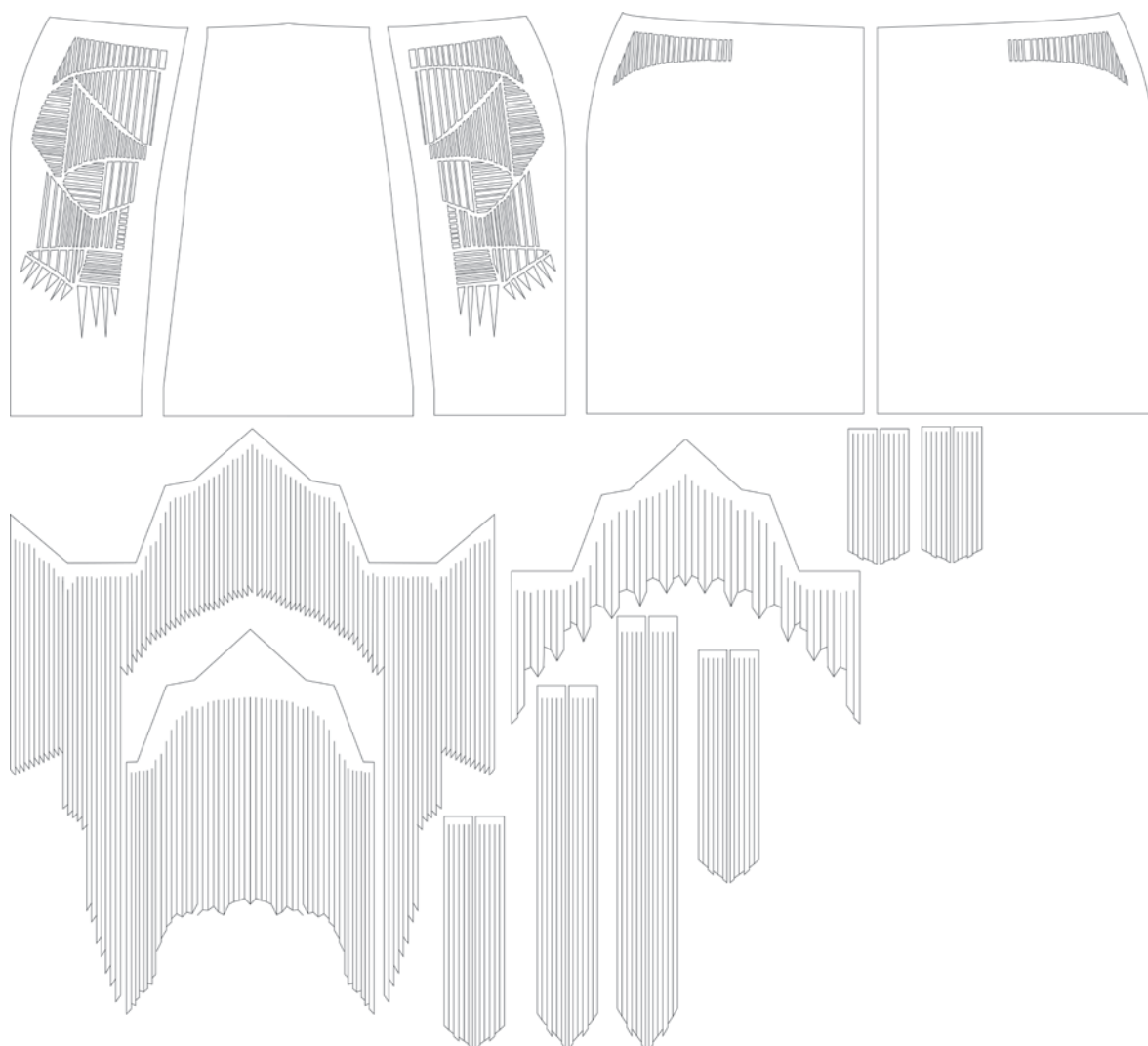
Obr. 82 Umístování třásní na plochu kůže 1

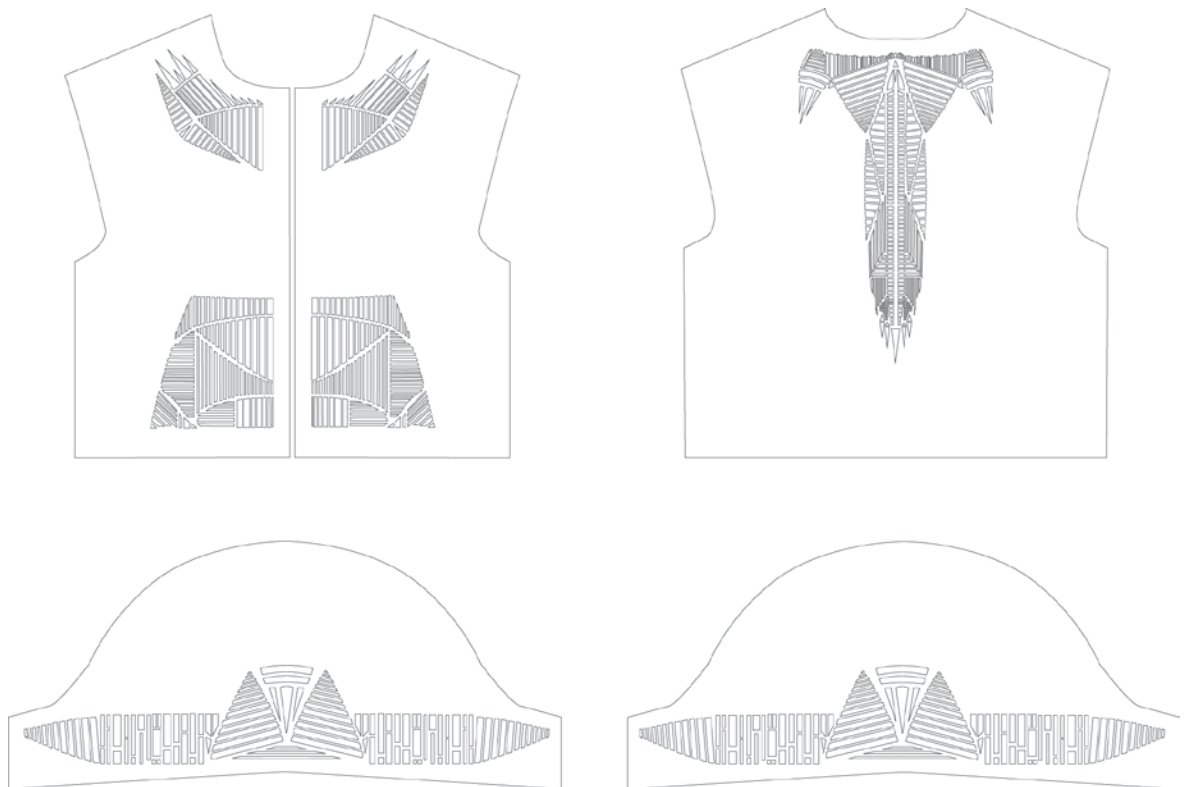
Obr. 83 Umístování třásní na plochu kůže 2

5.2.2.2 Vyřezávání

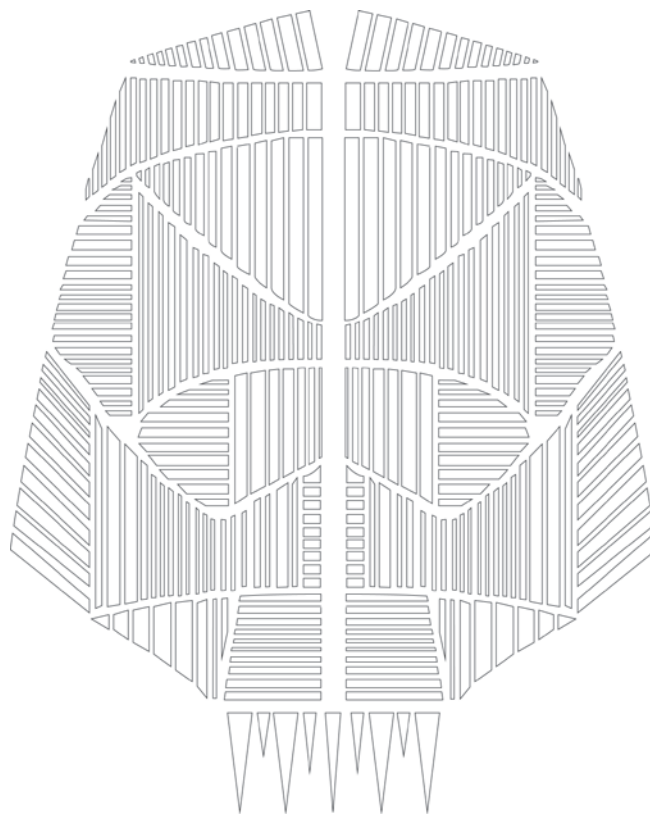
Tak jako jsem pracovala s řezáním třásní, rozhodla jsem se použít také invertní postup a to vyřezávání do kůže. Opět jsem předlohu jedna ku jedné narýsovala v Adobe Illustratoru a tu jsem poté nechala Zundem vyřezat do kůže. Pracovala jsem s tím jako s negativem třásní. Strukturu a vrstvení jakou na třásňových modelech tvoří třásně, na vyřezávaných modelech tvoří vyřezané plochy. U některých modelů jsem rýsovala i celý střih a na ten poté umísťovala vyřezávané ornamenty. Tak jsem docílila přesného umístění na střih, stroj poté vyřezal celé jednotlivé oděvní součásti.

Obr. 84 Umístění jednotlivých dílů sukně na koženku, připravené na vyřezání na Zundu

Obr. 85 Jednotlivé stříhové díly bundy připravené na vyřezání na Zundu

Obr. 86 Předloha ornamentu na vyřezání na zadní díl vesty

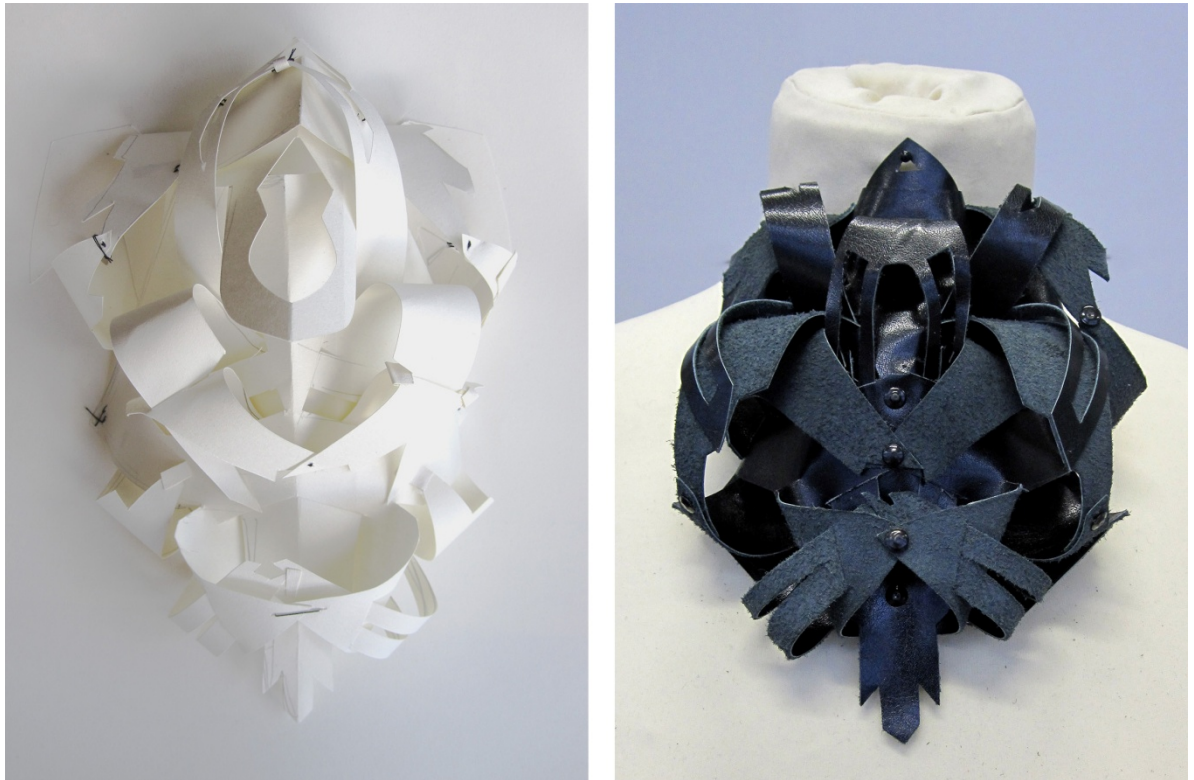
Jak jsem později zjistila do koženky Zund vyřezávat neumí, protože koženka má v sobě textilní část, se kterou si kmitací nožik Zundu poradit neumí. Takže všechny koženkové díly jsem poté vyřezávala ručně.

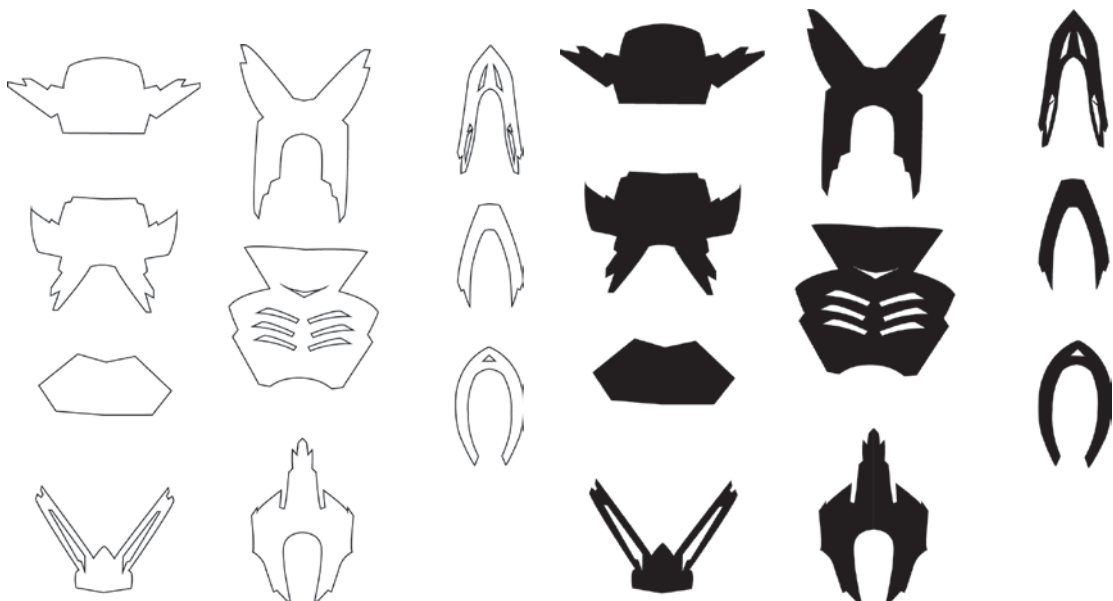
Obr. 87 Ruční vyřezávání do koženky

5.2.2.3 Doplnky

Kolekci jsem se rozhodla doplnit o pásy a kožené šperky. Nejprve jsem vyrobila papírové modely šperků a oděvních součástí. Poté jsem první model z kůže vyřezala řezákem a vyrobila ručně. Pokud se forma osvědčila, papírový model jsem převedla opět do programu Illustrator a poté nechala další modely vyřezat Zundem. Získala jsem součástky, které jsem zpracovala do výsledné podoby.

Obr. 88 Papírový model, kožený šperk vyrobený dle papírové předlohy s úpravami

Obr. 89 Jednotlivé součásti šperku převedené do vektorové podoby

6 NOOM DOM KOLEKCE

Jednotlivé kusy kolekce mohou být vzájemně kombinovatelné. Takže mohou tvořit celkově barevné outfity, celo-tmavé outfity anebo je promíchat. Tento systém je odrazí systém Noom Domu.

6.1 MODEL 1

Prvním modelem jsou dlouhé šaty s netradičně členěnými raglánovými rukávy se záhyby. Polyesterový šifon je potištěn sublimačním tiskem s autorským motivem. Rukávy jsou z polyesterového pružného úpletu v barvě potisku materiálu na šatech. Šaty jsou doplněny koženým šperkem. Šaty mohou být doplněny jednou z vest nebo bundou.

Obr. 90 Model 1

Obr. 91 Předloha pro potisk materiálu 1

6.2 MODEL 2

Krátké šaty jsou zhotoveny z celoplošně potištěného polyesterového materiálu. Výrazným prvkem jsou rukávky s volnými záhyby, které vytvoří objem rukávu na spuštěné naramenici. Šaty lze kombinovat se třásňovými sukněmi a stane se z nich nakasaný top.

Obr. 92 Model 2

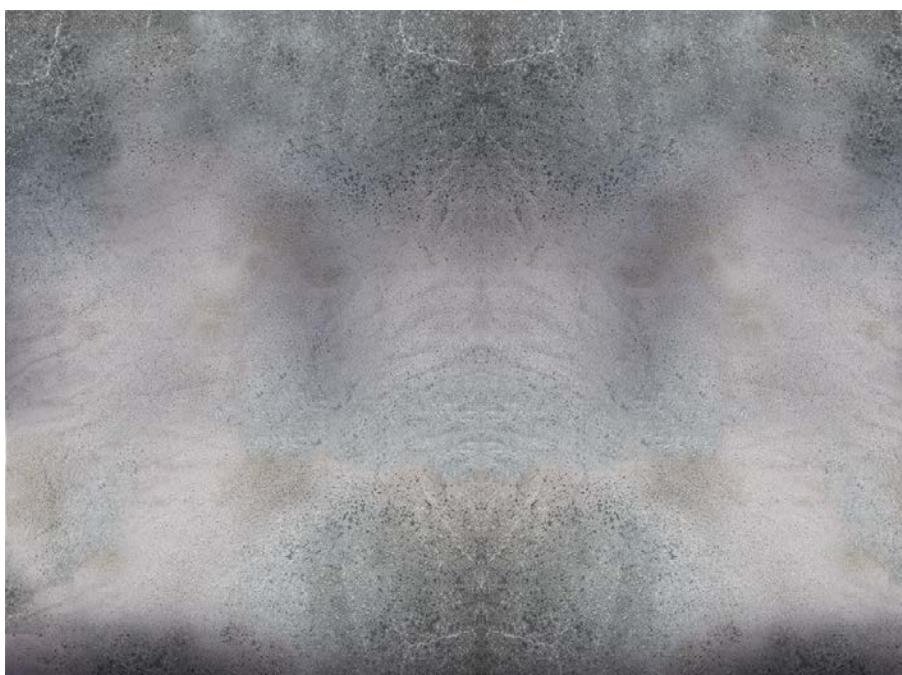
Obr. 93 Předloha pro potisk materiálu 2

6.3 MODEL 3

Model je tvořen softshellovou bundou a sukní s autorským potiskem. Bunda má velké raglánové rukávy nabírané pomocí záhybů. Sukně má dva záhyby na předním díle a dva na zadním díle, nabrané do pasového límce.

Obr. 94 Model 3

Obr. 95 Předloha pro potisk softshellového materiálu 1

6.4 MODEL 4

Model se skládá z mikiny do pasu a dlouhé nabírané sukně. Mikina je ze softshellového materiálu potištěného pomocí sublimačního tisku. Barva základního materiálu před potištěním byla na rozdíl od předchozího modelu šedá. Mikina má opět raglánové rukávy tvarované v dolní části. Dlouhá sukně je z materiálu, který se nazývá zátěr. Sukně má několik vrstvených volných záhybů na předním i zadním díle. Model je doplněn koženými aplikacemi na rukou.

Obr. 96 model 4

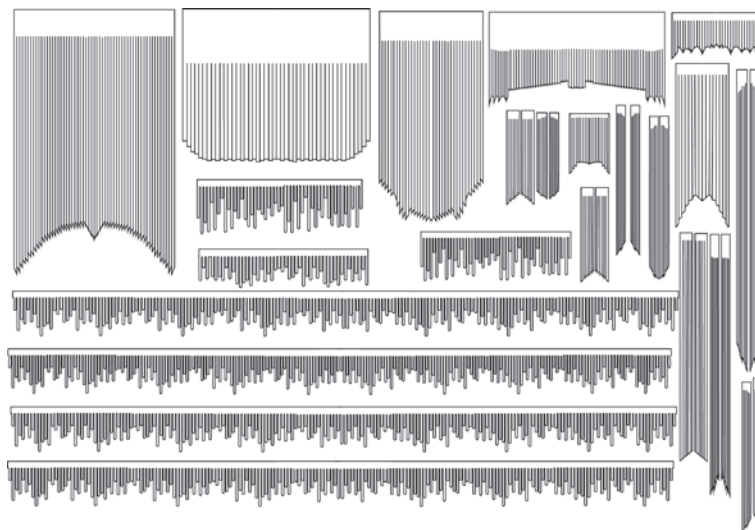
Obr. 97 Předloha pro potisk softshellového materiálu 2

6.5 MODEL 5

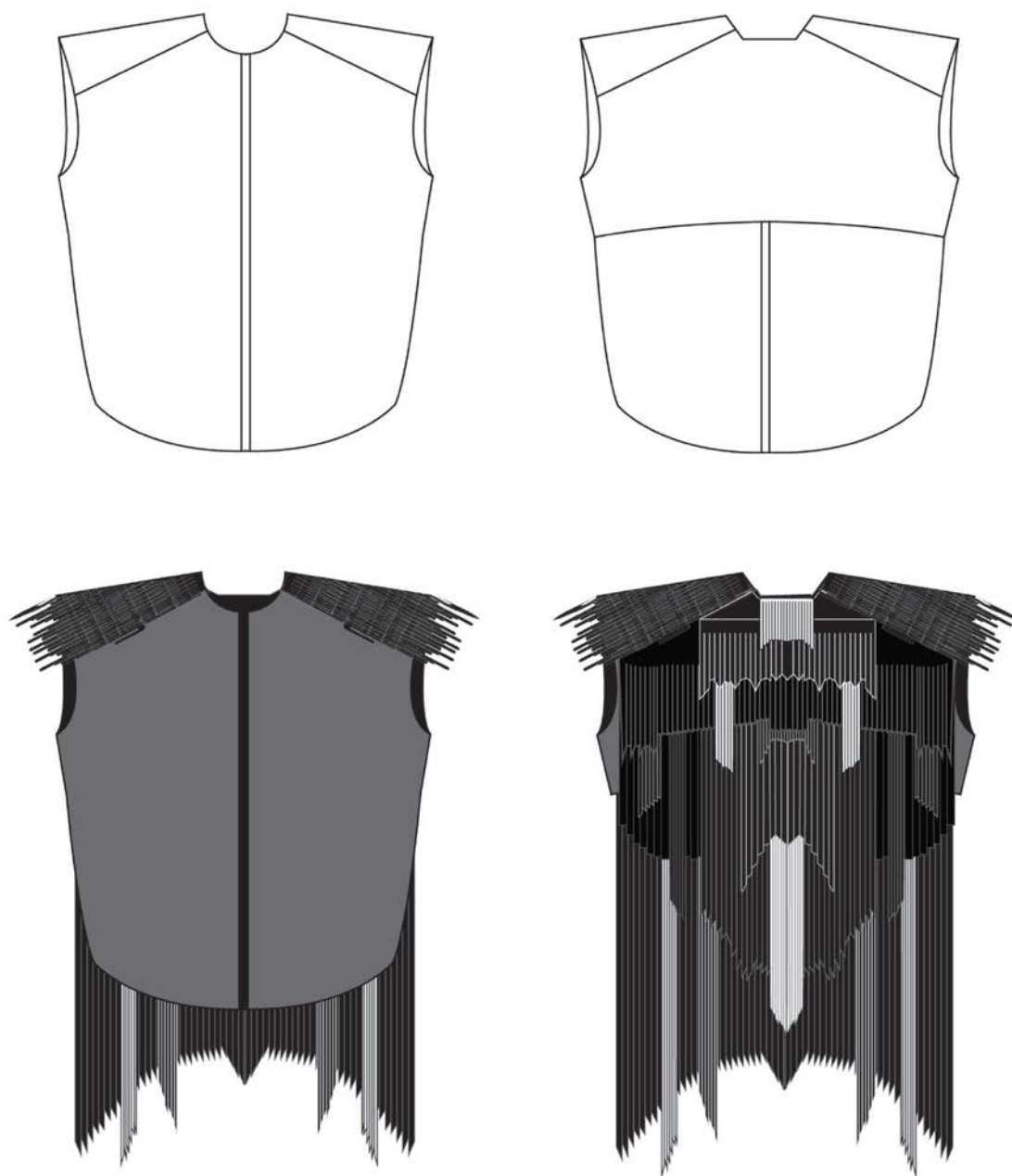
Pátý model je první z modelů s koženými třásněmi. Základ tvoří světle modré šaty pod kolena z polyesterového materiálu použitého také na prvním modelu. Základ vesty je ze zátěru. Přední díl a zadní díl vesty jsou střiženy dohromady, takže vesta nemá boční šev. Zadní díl spodní vrstvy je krátký. Vesta je podšívkována pružnou bavlněnou tkaninou. Na zadním díle vesty jsou našity kožené třásně v různých délkách a tvarech. Je použito čtyřech druhů kůže. Na ramenou jsou kožené aplikace připomínající soví pířka.

Obr. 98 Model 5

Obr. 99 Třásně použité na vestu

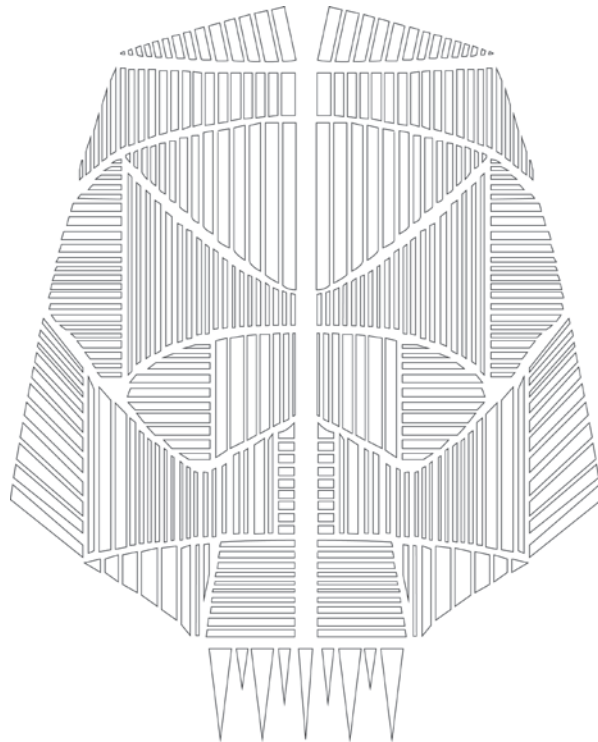
Obr. 100 Technický náčrt PD a ZD vesty

6.6 MODEL 6

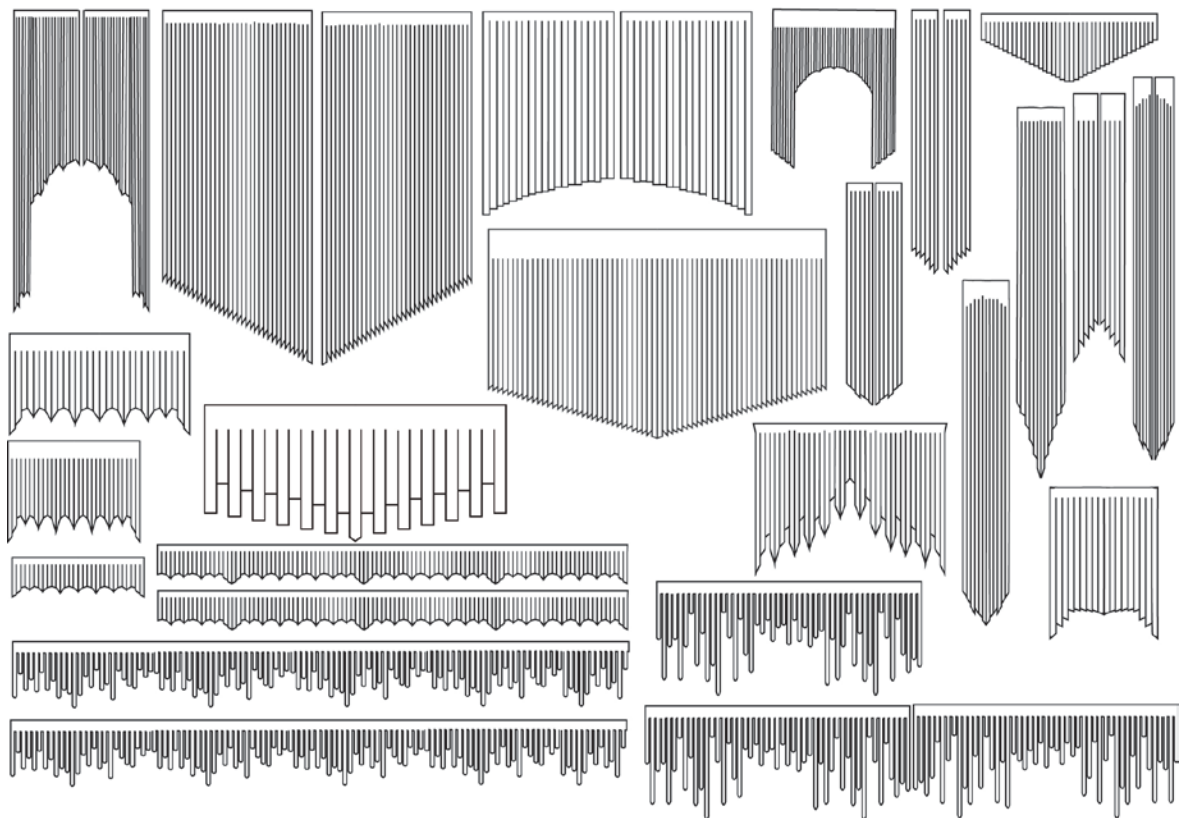
Tento model se skládá ze sukně, vesty a trika. Triko je z pružného tylu s dlouhými řasenými rukávy. Kožená vesta má na zadním díle vyřezávaný ornament. Střih vesty je stejný jako na předchozím modelu, ale u této vesty se délky předního a zadního dílu vyměnily. Základ sukně je z bavlněného úpletu vyšší gramáže. Na základní sukni jsou aplikované různé kožené třásně. Je použito zhruba deset druhů kůže.

Obr. 101 Model 6

Obr. 102 Ornament vyřezaný do ZD vesty

Obr. 103 Třásně použité na sukni

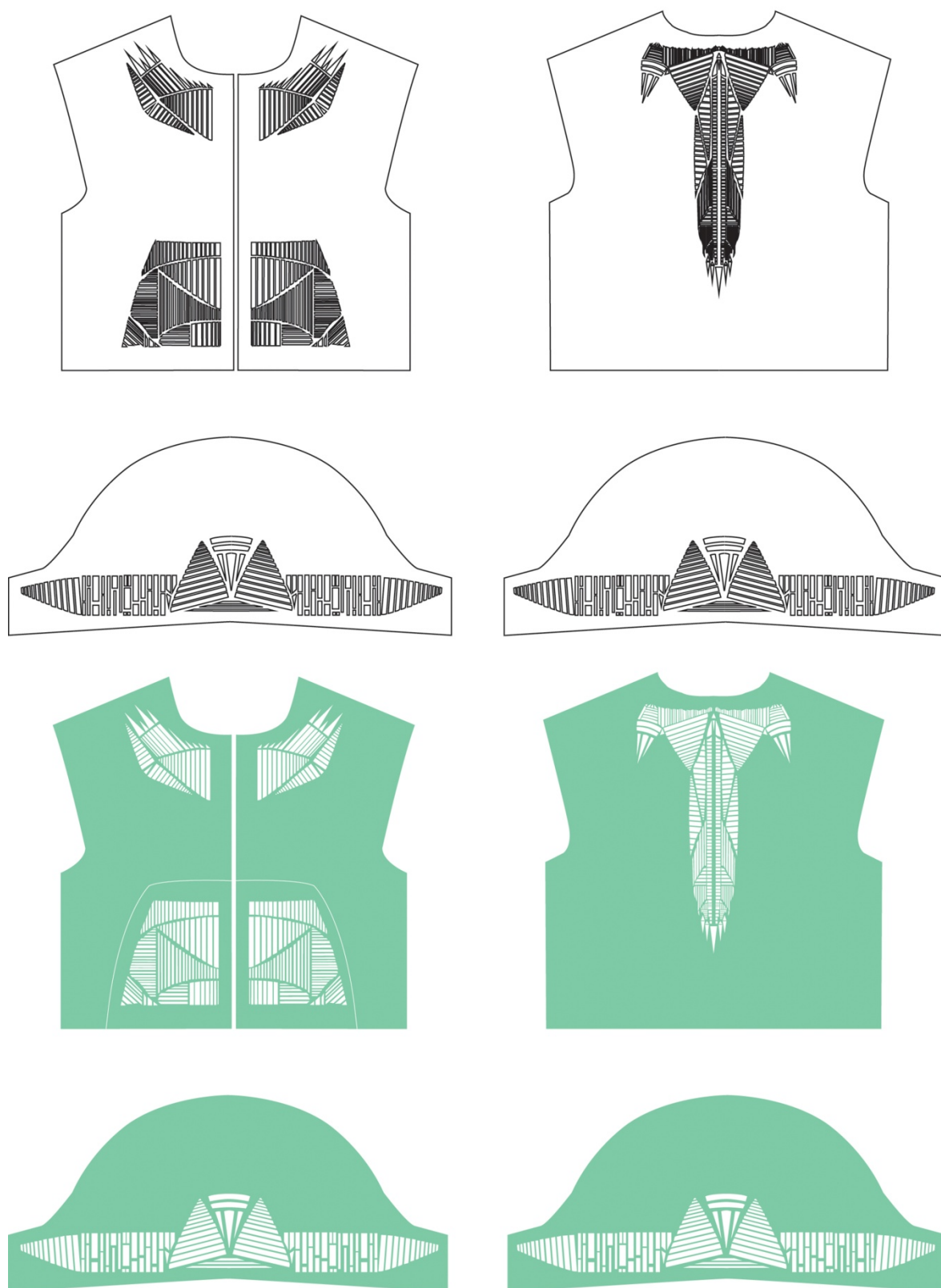
Obr. 104 PD a ZD sukně technický nákres, vizualizace s třásněmi

6.7 MODEL 7

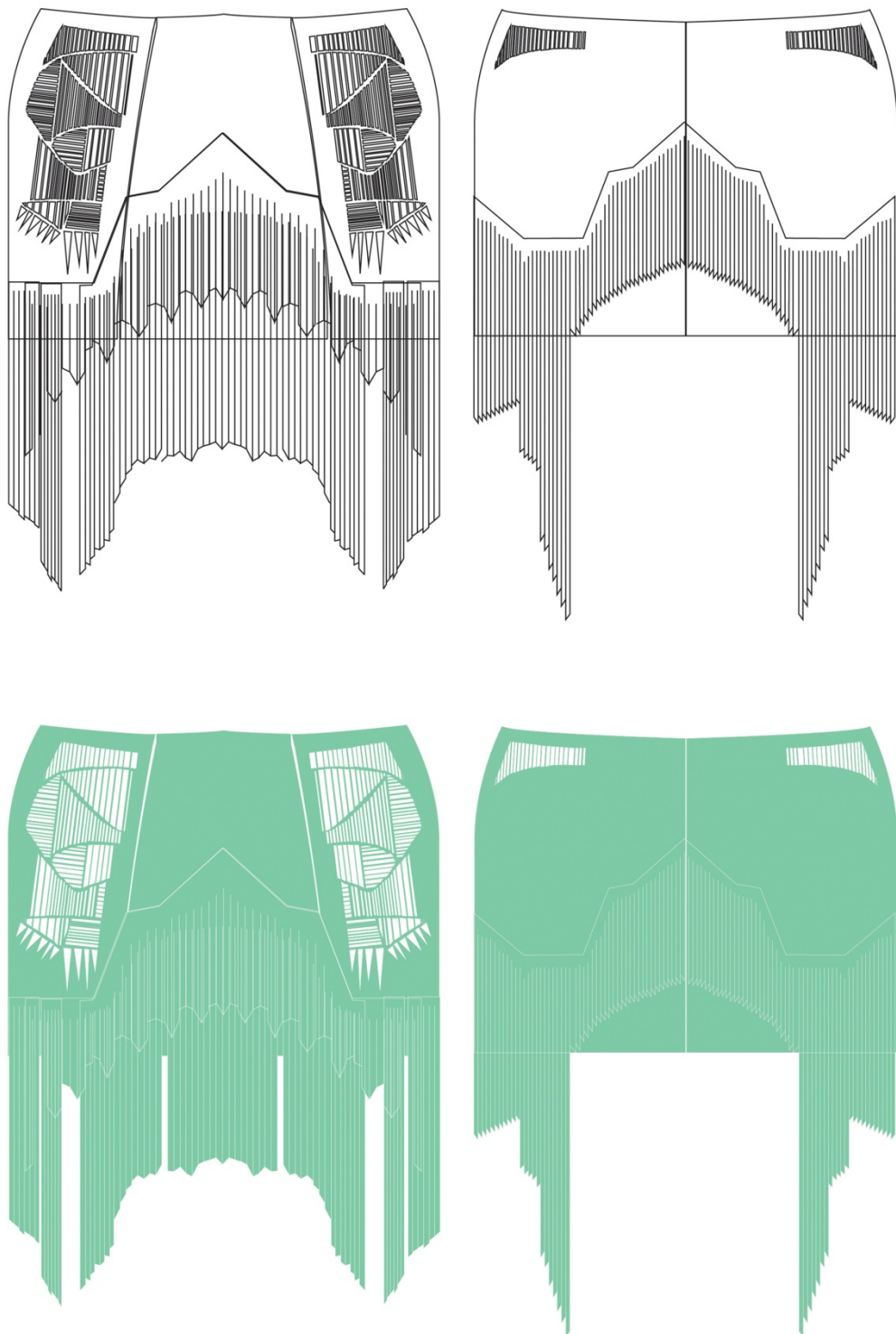
Sedmý model tvoří koženková bunda, sukně a tylový top. Bunda i sukně jsou zdobeny prořezáváním na předním i zadním díle. Mentolová barva koženky doplňuje barvu tisku na modelu č. 2. Vyřezávané ornamenty vycházejí z tvaru ornamentu na vestě u modelu č. 6. Rukávy jsou stejného střihu jako rukávy modelu č. 2, místo záhybů jsou zvoleny záševky. Bunda má na předním díle prořezávané kapsy.

Obr. 105 Model 7

Obr. 106 Technický náčrt PD, ZD a krátkého rukávu bundy s prořezáváním, vizualizace v barvě

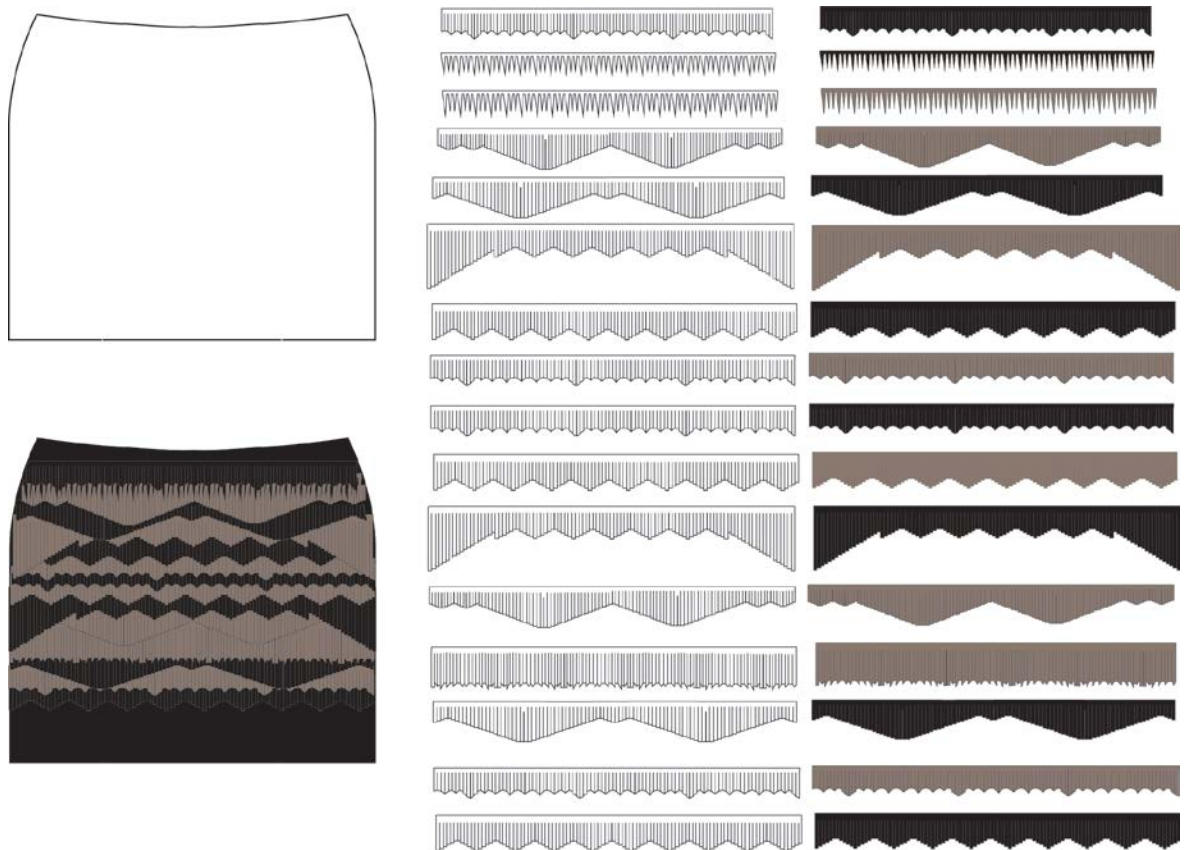
Obr. 107 Technický náčrt PD a ZD dílu sukně s prořezáváním a vizualizace v barvě

6.8 MODEL 8

Model číslo osm, je tvořen mikinou s koženými aplikacemi a sukní nad kolena, pokrytou koženými třásněmi v celé ploše. Mikina je z bavlněného úpletu vyšší gramáže. Má tříčtvrteční rukávy a od lokte je našitá druhá vrstva rukávu, která je řasená směrem k dolnímu kraji. Manžeta rukávu je zdobena koženými aplikacemi. Na předním díle jsou nakládáné kožené kapsičky pokryté koženými třásněmi. Sukně je ušita z pružného pevného tylu, na ten jsou našity sestupně pruhy třásní různého tvaru. Na sukni jsou použity dva druhy kůže. Sukně je do v pase do gumy. Model doplňuje kožený šperk na krk.

Obr. 108 Model 8

Obr. 109 Nákres předního dílu sukně a použité typy třásní sestupně jak jsou našity pod sebou

Obr. 110 Tvorba sukně

6.9 MODEL 9

Devátý model jsou úpletové šaty se sníženým pasem a kolovou sukní. Šaty mají na předním díle nakládané kožené kapsy a široké členěné rukávy jsou nahnuty pod loket pomocí kožených řemíků. Šaty jsou doplněny koženými šperky na nohou a na krku.

Obr. 111 Model 9

6.10 MODEL 10

Černé krátké úpletové šaty jsou členěny na předním díle. Dominantou jsou zajímavě řešené rukávy. Rukáv je členěn na tři díly. Na předním díle je hladký a úzký, ovšem z boku a ze zadu je rozšířený do kruhu a vizuálně tvoří „křídélka“. Šaty jsou doplněny páskem z tuhé 2 mm prořezávané kůže. Dalším doplňkem je kožený šperk na krk.

Obr. 112 Model 10

Obr. 113 Pásek detail

6.11 MODEL 11

Poslední model tvoří volná mikina a kolová sukně. Mikina je ze zátěru a rukávy jsou stejného střihu jako na předchozím modelu. Mikina je stažena v pase koženým páskem z překřížených pruhů kůže. Sukně je z pružného tylu stejně jako sukně u modelu č. 8. Je kolového střihu z velkými záhyby na předním i zadním díle všitými do gumy. Sukně má v bočních švech kapsy. Spodní vrstvu tvoří světle modré body.

Obr. 114 Model 11

6.12 DOPLŇKY

6.12.1 Kožené šperky

Celou kolekci doplňují kožené šperky, které jsou libovolně kombinovatelné se všemi modely. Jsou vyrobeny z různých druhů kůže, které jsou použity v kolekci. Spojovány jsou sedlářskými nýty.

Obr. 115 Kožené šperky na krk, ruce a chodidla

Obr. 116 Kožený šperk stříbrný

Obr. 117 Kožený šperk šťapce na krk a na ruce

6.12.2 Pásky

Kolekci doplňují dva kožené pásky. Širší pásek je z vyřezaných kožených dílů, které jsou spojovány sedlářskými nýty. Pásek se zapíná na bocích pomocí sedlářských knoflíků.

Obr. 118 Pásky

III. PROJEKTOVÁ ČÁST

7 SKICI

7.1 Přípravné skici

Obr. 119 Přípravné skici

8 FOTODOKUMENTACE

Fotograf: Lucía Sekerová

Model: Martina Šimečková

Obr. 120 Foto 1

Obr. 121 Foto 2

Obr. 122 Foto 3

Obr. 123 Foto 4

Obr. 124 Foto 5

Obr. 125 Foto 6

Obr. 126 Foto 7

Obr. 127 Foto 8

Obr. 128 Foto 9

Obr. 129 Foto 10

Obr. 130 Foto 11

ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsem objevovala a poodhalovala části svého vnitřního imaginárního světa. Čelila jsem úskalím s vyzněním a interpretací díla, jeho dosazením a kontextem v reálném světě.

Díky zpracování teoretické části jsem získala velký přehled o daném tématu a objevila zajímavé umělce a designéry. Díky mnohým rozhovorům s nimi, které jsem pročetla, jsem si utvořila obraz o možných postupech práce, přístupech k tvorbě kolekce a fungování značky.

Měla jsem možnost vyzkoušet nové techniky a technologie, díky kterým jsem se naučila velmi mnoho, a které určitě využiji i v budoucnosti.

Mým cílem bylo vytvořit oděvní kolekci, která by vypovídala o mě a o tom, jak vnímám realitu skrze brýle mého vnitřního imaginárního světa. A to se mi doufám alespoň z části podařilo.

Noom Dom se pro mě stal jednou z možností, kde hledat inspiraci. Avšak ani tento zdroj není nevyčerpatelný. Zjistila jsem, že je nutné neustále doplňovat tyto zásoby představitosti novými inspiračními zdroji.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] FREUD, Sigmund. *O člověku a kultuře*. Praha: Odeon, 1990. 460 s. ISBN: 80-207-0109-5
- [2] SEDLÁK, František. *Psychologie hudebních schopností a dovedností*. 1. vydání. Praha: Editio Supraphon, 1989. 260 s. ISBN 80-7058-073-9
- [3] VERTGEIM, Lev. B. Prof. Dr. *Obrazy imaginace v čase*: Na Pedagogické fakultě UK skončila 8. mezinárodní konference Imaginace ve výchově, umění a sportu. In: *IForum: Časopis Univerzity Karlovy* [online]. May 11, 2009, [cit. 2013-01-04]. Dostupné z: <http://www.cuni.cz/IFORUM-7260.html>
- [4] WALKER, Tim. Biography. In: www.timwalkerphotography.com [online]. 2013. [cit. 2013-05-01]. Dostupné z: <http://timwalkerphotography.com/biography.php>
- [5] GUNDTOFT, Dorothea. *Fashion Scandinavia*. London: Thames & Hudson Ltd, 2013. 255 s. ISBN: 978-0-500-29074-3
- [6] JACOBSEN, Kateřina. Skandinávský styl. In: www.czechdesign.cz [online]. Červen 03, 2004. [cit. 2013-04-19]. Dostupné z: <http://www.czechdesign.cz/index.php?status=c&clanek=415>
- [7] Scandinavia design. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. last modified on 19. 4. 2013 [cit. 2013-04-20]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Scandinavian_design
- [8] Kodaň výkladní skříň skandinávské módy. *Maxi fashion* [online]. 2012. [cit. 2013-04-20] Dostupné z: <http://www.maxifashion.cz/articles/265/>
- [9] Skandinávský design: Víc než jen mýtus?. *Severské listy*. [online] 2004. [cit. 2013-04-20]. ISSN: 1804-8552. Dostupné z: <http://www.severskelisty.cz/kultura/kult0251.php>
- [10] Skandinávská móda přistupuje k minimalismu novým způsobem. *Maxi fashion* [online]. 2012. [cit. 2013-04-20] Dostupné z: <http://www.maxifashion.cz/articles/263/>
- [11] HILARY, Alexander. Copenhagen Fashion week 2012 In: www.denmark.dk [online]. [cit. 2013-04-20]. Dostupné z: <http://video.denmark.dk/video/4496227/copenhagen-fashion-week-2012>

- [12] BRUNNBERG, Marie. Fashion: Interview with Ann-Sofie Back. *The Odalisque magazine* [online]. 2012 [cit. 2013-05-01]. Dostupné z: <http://odalisquemagazine.com/articles/2012/07/03/interview-ann-sofie-back-written-by-marie-brunnberg-photography-fumi-nagasaka>
- [13] MADSEN, Christian Anders. Baby's got Back. *Dansk*. The world's most independent fashion magazine. 2012, issue 27. Copenhagen: Grenaa Buchard.
- [14] *Sample - 100 Fashion designers - 010 Curators: Cuttings from contemporary fashion*. London:Phaidon. 2006, 420 s. ISBN: 978-0-7148-4713-9.
- [15] MADSEN, Sofie Anne. Behind the brand. In: *www.annesofiemadsen.com*. [online]. [cit. 2013-05-05]. Dostupné z: <http://www.annesofiemadsen.com/info/about>
- [16] MADSEN, Sofie Anne, GUNDTOFT, Dorothea. Copenhagen Fashion week s/s 12: Anne Sofie Madsen. In: <http://www.dazeddigital.com>. [online]. [cit. 2013-05-05]. Dostupné z: <http://www.dazeddigital.com/fashion/article/11069/1/copenhagen-fashion-week-s-s12-anne-sofie-madsen>
- [17] Anne Sofie Madsen, In: *www.berthrams.com* [online]. [cit. 2013-05-07]. Dostupné z: <http://www.berthrams.com/anne-sofie-madsen/>
- [18] MADSEN, Sofie Anna. Anne Sofie Madsen Fashion as a cultural clash In: <http://channel.louisiana.dk> [online]. Únor 2013. [cit. 2013-05-07]. Dostupné z: <http://channel.louisiana.dk/video/anne-sofie-madsen-fashion-cultural-clash>
- [19] *Dansk magazine*. The world's most independent fashion magazine. 2012, issue 27. Copenhagen: Grenaa Buchard.
- [20] ARTS, Jos. CALEFATO, Patrizia. BRAND, Jan. TEUNISSEN, Jose. *Fashion and Imagination: About Clothes and Art*. Arnhem: ArtEZ Press, 2009. s 327. ISBN: 978-90-89101-40-2
- [21] DAAB MEDIA. *The Young European Fashion Designers*. Los Angeles: Daab media, 2008. 377s. ISBN: 978-3-86654-013-2
- [22] DAVIES, Hywel. *Modern Menswear*. London: Laurence King Publishing Ltd, 2008. ISBN: 978-1-85669-540-4

- [23] GESTALTEN. Henrik Vibskov. In: [www. http://shop.gestalten.com](http://shop.gestalten.com) [online]. [cit. 2013-05-09]. Dostupné z: <http://shop.gestalten.com/henrik-vibskov.html>
- [24] VIBSKOV, Henrik. How to fashion art. In: www.gestalten.tv [online]. [cit. 2013-05-09]. Dostupné z: <http://news.gestalten.com/motion/henrik-vibskov>
- [25] NNADI, Chioma. Feature: Henrik Vibskov interview, *Fader magazine* [online]. 2009 [cit. 2013-05-09]. Dostupné z: <http://www.thefader.com/2009/09/18/feature-henrik-vibskov-interview/#ixzz2Soa6KejM>
- [26] VIBSKOV, Henrik. Fashion is a fast reflection. In: www.channel.louisiana.dk [online]. Únor 2013. [cit. 2013-05-09]. Dostupné z: <http://channel.louisiana.dk/video/henrik-vibskov-fashion-fast-reflection>
- [27] Ivana Helsinki about. In: www.ivanahelsinki.com [online]. [cit. 2013-05-09]. Dostupné z: <http://www.ivanahelsinki.com/about/>
- [28] Interview Paola Suhonen In: www.designfinland.blogs.com [online]. 2007. [cit. 2013-05-10]. Dostupné z: <http://designfinland.blogs.com/designfinland/2007/09/interview-paola.html>
- [29] Maria Nordstrom. In: www.marianordstrom.com [online]. 2013, [cit. 2013-05-10]. Dostupné z: <http://marianordstrom.com/0.html>
- [30] Minimarket Collections. In: www.minimarket.com [online]. [cit. 2013-05-09]. Dostupné z: <http://www.minimarket.se/collections/>
- [31] MoonSpoon Saloon about, In: www.moonspoonsaloon.com [online]. [cit. 2013-05-09]. Dostupné z: <http://www.moonspoonsaloon.com/about>
- [32] Moonspoon saloon says Hi! In: <http://www.proudproject.com> [online]. 2013. [cit. 2013-05-09]. Dostupné z: <http://www.proudproject.com/moonspoon-saloon-says-hi/>
- [33] Copenhagen fashion week. Moonspoon saloon. In: www.copenhagenfashionweek.com [online]. [cit. 2013-05-09]. Dostupné z: <http://www.copenhagenfashionweek.com/designer/moonspoon-saloon>
- [34] Mundi's BIO. In: www.mundivondi.net [online]. [cit. 2013-05-11]. Dostupné z: <http://www.mundivondi.net/about/>

- [35] PELLEGRINO, Alessandra. Mundi. In: www.vogue.it [online]. 2013. [cit 2013-05-10]. Dostupné z: <http://www.vogue.it/en/talents/blog-from/2013/05/mundi-iceland>
- [36] Vilsbøl de Arce. The Philosophy. In: www.visboldearce.com [online]. [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://news.vilsboldearce.com/about/>
- [37] Vilsbol de Arce. In: www.dazeddigital.com [online]. [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://www.dazeddigital.com/fashion/article/4181/1/vilsbol-de-arce>
- [38] SIMPSON, Laura. Sandra Backlund Interview. In: www.forwardcouncil.com [online]. [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://forwardcouncil.com/p/80/sandra-backlund-interview>
- [39] Hunting and Collecting. Stine Goya. In: www.huntingandcollecting.com [online]. 2012. [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: www.huntingandcollecting.com/brands/stine-goya/
- [40] Antonioli journal. Barbara I Gongini. In: www.journal.antoniolo.eu [online]. [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://journal.antoniolo.eu/2011/07/discover-7-barbara-igongini/>
- [41] Fashion salad. Interview Barbara I Gongini. In: www.fashionsalad.com [online]. [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://fashion-salad.com/category/interview/>
- [42] Copenhagen fashion week. In: <http://www.copenhagenfashionweek.com> [online]. [cit. 2013-05-12]. Dostupné z: <http://www.copenhagenfashionweek.com/designer/barbara-i-gongini>
- [43] STEELE, Valerie. *The Berg Companion to fashion*. Oxford: Berg, 2010. ISBN: 978-1-84788-563-0
- [44] HOPKINS, John. *Fashion design: the complete guide*. London: Thames&Hudson, 2012. ISBN: 978-2-940411-52-8
- [45] BERNARD, Malcolm. *Fashion theory: A reader*. Abingdon: Routledge, 2007. ISBN: 978-0-415-41339-8

SEZNAM POUŽITÝCH CIZOJAZYČNÝCH SLOV

Couture

Fashion

Fashion week

Foto editoriál

Vintage

Street style

Outfit

Womenswear

Prêt-a-porter

Reary-to-wear

Showroom

Moodboard

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1,2,3 Tim Walker, Snow Queen, Vogue UK, 2009

<http://www.thephotographylink.com/archives/1019>

Obr. 4 Tim Walker, Jewel in the crown, American Vogue, 2012

<http://dustyburrito.blogspot.cz/2012/04/jewel-in-crown-frida-gustavsson-mirte.html>

Obr. 5 Tim Walker, Baby Doll, Italian Vogue, 2011

<http://bonjourgirl.blogspot.cz/2012/01/like-doll-by-tim-walker-for-italian.html>

Obr. 6 Tim Walker, A Forest Fairytale, Mulberry kampaň podzim/zima 2012

<http://blog.mulberry.com/2012/06/22/a-forest-fairytale/>

Obr. 7, 8 Tim Walker, Strangen than paradise, Wmagazine, 2013

<http://www.wmagazine.com/celebrities/2013/05/tilda-swinton-tim-walker-las-pozas-cover-story-ss#slide=1>

Obr. 9, 10 Tim Walker, A Private World, Vogue Italia, 2008

10 <http://www.fashiontography.net/2008/11/private-world-in-vogue-italia.html>

Obr. 11 Arne Jacobsen, Swan chair

<http://www.danish-furniture.com/designers/arne-jacobsen/>

Obr. 12 Arne Jacobsen, Egg chair

http://en.wikipedia.org/wiki/File:The_Egg_Chair.jpg

Obr. 13 Marimekko, ikonický květinový motiv, Maia Isola 1964

<http://allanpeters.com/blog/?p=6727>

Obr. 14 Marimekko, aktuální kolekce 2013

<https://www.marimekko.com/vaatteet-4-22731>

Obr. 15 Henrik Vibskov, pletené rukavice, 2009

<http://www.selectism.com/2009/09/20/henrik-vibskov-bolivia-pattern-knit-gloves/>

Obr. 16 Henrik Vibskov, jaro/léto 2008

<http://www.selectism.com/2009/09/20/henrik-vibskov-bolivia-pattern-knit-gloves/>

Obr. 17 Moonspoon Saloon

<http://www.thefader.com/2012/03/12/moonspoon-saloons-fall-fun-house/>

Obr. 18 Ann-Sofie Back, Back, přehlídka jaro/léto 2012

<http://annsofieback.com/back/collections/catwalk-s-s-2013/>

Obr. 19, 20 Henrik Vibskov fashion show Paříž 2009

<http://veinemagazine.fr/2013/02/arrgh-monstres-de-mode-la-gaite-lyrique-paris/>

Obr. 21 Ann-Sofie Back, podzim/zima 2005

<http://annsofieback.com/atelje/archive/catwalk-aw-2005-ann-sofie-back/>

Obr. 22 Ann-Sofie Back, the Second life fenomén, podzim/zima 2010

22 <http://annsofieback.com/atelje/archive/catwalk-aw-2010-ann-sofie-back/>

Obr. 23 Ann-Sofie Back, Back linie, jaro/léto 2013

<http://annsofieback.com/back/collections/campaign-ss-2013/>

Obr. 24, 25 Ann-Sofie Back, Ann-Sofie Back Atelje, kolekce GOD 2, podzim/zima 2012

<http://annsofieback.com/atelje/collections/autumn-winter-2012/>

Obr. 26 Anne Sofie Madsen, Mononoke jaro/léto 2012

<http://www.annesofiemadsen.com/collection/mononoke-ss12/lookbook>

Obr. 27 Anne Sofie Madsen, Sedna, podzim/zima 12/13

http://www.annesofiemadsen.com/collection/sedna-aw12_13/lookbook

Obr. 28 Anne Sofie Madsen, Cherrilee, jaro/léto 2013

<http://www.annesofiemadsen.com/collection/cherrilee-ss13/lookbook>

Obr. 29 Anne Sofie Madsen, Cherrilee kampaň, jaro/léto 2013

<http://www.annesofiemadsen.com/collection/cherrilee-ss13/campaign>

Obr. 30 Anne Sofie Madsen, inspirace pro kolekci Sirens of Chrome

www.facebook.com/photo.php?fbid=428999103855790&set=a.426857230736644.1073741825.263510023738033&type=1&theater

Obr. 31 Anne Sofie Madsen, Sirens of Chrome, podzim/zima 2014

http://www.annesofiemadsen.com/collection/sirens-of-chrome-aw13_14/show-0

Obr. 32 Barbara I Gongini, Barbara I Gongini linie

<http://www.copenhagenfashionweek.com/designer/barbara-i-gongini>

Obr. 33 Barbara I Gongini, The Black line, kolekce jaro/léto 2013

<http://www.vogue.co.uk/fashion/spring-summer-2013/ready-to-wear/barbara-i-gongini>

Obr. 34 Henrik Vibskov, módní přehlídky, instalace

<http://henrikvibskov.com>

Obr. 35 Henrik Vibskov, The Shrinkwrap spectacular, podzim/zima 2012

<http://henrikvibskov.com>

Obr. 36 Henrik Vibskov, The Solar donkey experiment collection, jaro/léto 2010

<http://henrikvibskov.com>

Obr. 37 Henrik Vibskov, Panopticon and on, jaro/léto 2012

<http://henrikvibskov.com>

Obr. 38 Henrik Vibskov, The Transparent tongue, jaro/léto 2013

<http://henrikvibskov.com>

Obr. 39, 40 Ivana Helsinki, Velvet lake, kolekce podzim/zima 2012

www.ivanahelsinki.com

Obr. 41, 42 Ivana Helsinki, Indian summer, kolekce jaro/léto 2012

www.ivanahelsinki.com

Obr. 43, 44 Ivana Helsinki, Mourning sun Motel, kolekce jaro/léto 2013

www.ivanahelsinki.com

Obr. 45 Maria Nordstrøm, mix

45 <http://indyculture.blogspot.cz/2012/03/maria-nordstrom-stockholm.html>

Obr. 46 Minimarket, Do that woodoo, kolekce jaro/léto 2011

<http://www.minimarket.se/collections/doodem-autumn-winter-2010>

Obr. 47 Minimarket, Doodem, kolekce podzim/zima 2010

<http://www.minimarket.se>

Obr. 48 Moonspoon Saloon, Le Royal, kolekce jaro/léto 2009

<http://dianepernet.typepad.com/diane/2008/03/moonspoon-saloo.html>,

Obr. 49 Moonspoon Saloon, Take me to your leader, kolekce podzim/zima 2011

<http://www.moonspoonsaloon.com/>

Obr. 50 Moonspoon Saloon, Sons & Daughters, kolekce jaro/léto 2012

<http://www.moonspoonsaloon.com/>

Obr. 51 Moonspoon Saloon, The Siamese, kolekce podzim/zima 2013

<http://www.moonspoonsaloon.com/>

Obr. 52 Mundi Vondi, TMR, kolekce jaro/léto 2011

www.mundivondi.net

Obr. 53 Mundi, Reykjavík fashion festival

www.mundivondi.net

Obr. 54 Mundi, The Journey, kolekce podzim/zima 2012

www.mundivondi.net

Obr. 55 Mundi, ukázky z filmu ke kolekci The Journey

www.mundivondi.net

Obr. 56 Sandra Backlund, různé práce

<http://forwardcouncil.com/p/80/sandra-backlund-interview>

Obr. 57 Stine Goya, La parade merveilleuse, kolekce jaro/léto 2013

<http://byfunda.dk/category/fashion-week/page/2/>

Obr. 58 Stine Goya, Le Voyage dans le lunes, kolekce podzim/zima 2013

<http://racknboxes.wordpress.com/2013/01/31/stine-goya-aw13/>

Obr. 59 Stine Goya, Prezentace na Copenhagen fashion week 2013

<http://racknboxes.wordpress.com/2013/01/31/stine-goya-aw13/>

Obr. 60 Vilsbøl de Arce, Anatomy, kolekce podzim/zima 2010

<http://lemontartletsandwinegums.blogspot.cz/2010/03/vilsbl-de-arce.html>

Obr. 61 Vilsbøl de Arce, The Egg, Sorts, jaro/léto 2010

<http://soverywrong.blogspot.cz/2009/09/vilsbl-de-arce.html>

Obr. 62 Siluety ke kolekci

Obr. 63 Moodboard 1

Obr. 64 Moodboard 2

Obr. 65 Moodboard, barevnost kolekce

Obr. 66 Kresby zvířátka

Obr. 67 Kresby Double-head woman

Obr. 68 Foxy girl

Obr. 69 Owl lady

Obr. 70 Double-head woman 2

Obr. 71, 72 Kresby upravené do vzorů

Obr. 73, 74 Kombinace kreseb a textury 1

Obr. 75 Kombinace kreseb a textury 2

Obr. 76 Finální kresby projektované na oděv

Obr. 77 Ukázka grafického zpracování od původní fotografie ke konečné textuře

Obr. 78 Původní fotografie a z toho vzniklé textury

Obr. 79 Předloha připravená k potisku softshell materiálu

Obr. 80 Zund

Obr. 81 Ukázka části postupu tvorby sukně

Obr. 82 Umístování třásní na plochu kůže 1

Obr. 83 Umístování třásní na plochu kůže 2

Obr. 84 Umístění jednotlivých dílů sukně na koženku, připravené na vyřezání na Zundu

Obr. 85 Jednotlivé stříhové díly bundy připravené na vyřezání na Zundu

Obr. 86 Předloha ornamentu na vyřezání na zadní díl vesty

Obr. 87 Ruční vyřezávání do koženky

Obr. 88 Papírový model, kožený šperk vyrobený dle papírové předlohy s úpravami

Obr. 89 Jednotlivé součásti šperku převedené do vektorové podoby

Obr. 90 Model 1

Obr. 91 Předloha pro potisk materiálu 1

Obr. 92 Model 2

Obr. 93 Předloha pro potisk materiálu 2

Obr. 94 Model 3

Obr. 95 Předloha pro potisk softshlelového materiálu 1

Obr. 96 model 4

Obr. 97 Předloha pro potisk softshlelového materiálu 2

Obr. 98 Model 5

Obr. 99 Třásně použité na vestu

Obr. 100 Technický náčrt PD a ZD vesty

Obr. 101 Model 6

Obr. 102 Ornament vyřezaný do ZD vesty

Obr. 103 Třásně použité na sukni

Obr. 104 PD a ZD sukně technický náčrt, vizualizace s třásněmi

Obr. 105 Model 7

Obr. 106 Technický náčrt PD, ZD a krátkého rukávu bundy s prořezáváním, vizualizace v barvě

Obr. 107 Technický náčrt PD a ZD dílu sukně s prořezáváním a vizualizace v barvě

Obr. 108 Model 8

Obr. 109 Náčrt předního dílu sukně a použité typy třásní sestupně jak jsou našity pod sebou

Obr. 110 Tvorba sukně

Obr. 111 Model 9

Obr. 112 Model 10

Obr. 113 Pásek detail

Obr. 114 Model 11

Obr. 115 Kožené šperky na krk, ruce a chodidla

Obr. 116 Kožený šperk stříbrný

Obr. 117 Kožený šperk šňapce na krk a na ruce.

Obr. 118 Pásky

Obr. 119 Přípravné skici

Obr. 120 Foto 1

Obr. 121 Foto 2

Obr. 122 Foto 3

Obr. 123 Foto 4

Obr. 124 Foto 5

Obr. 125 Foto 6

Obr. 126 Foto 7

Obr. 127 Foto 8

Obr. 128 Foto 9

Obr. 129 Foto 10

Obr. 130 Foto 11

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1

CD-ROM